

การมีส่วนร่วมช่วยทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูขุด
อำเภอสะทิงพระ จังหวัดสงขลา

เกษร ศิภัคดี บุนทอง

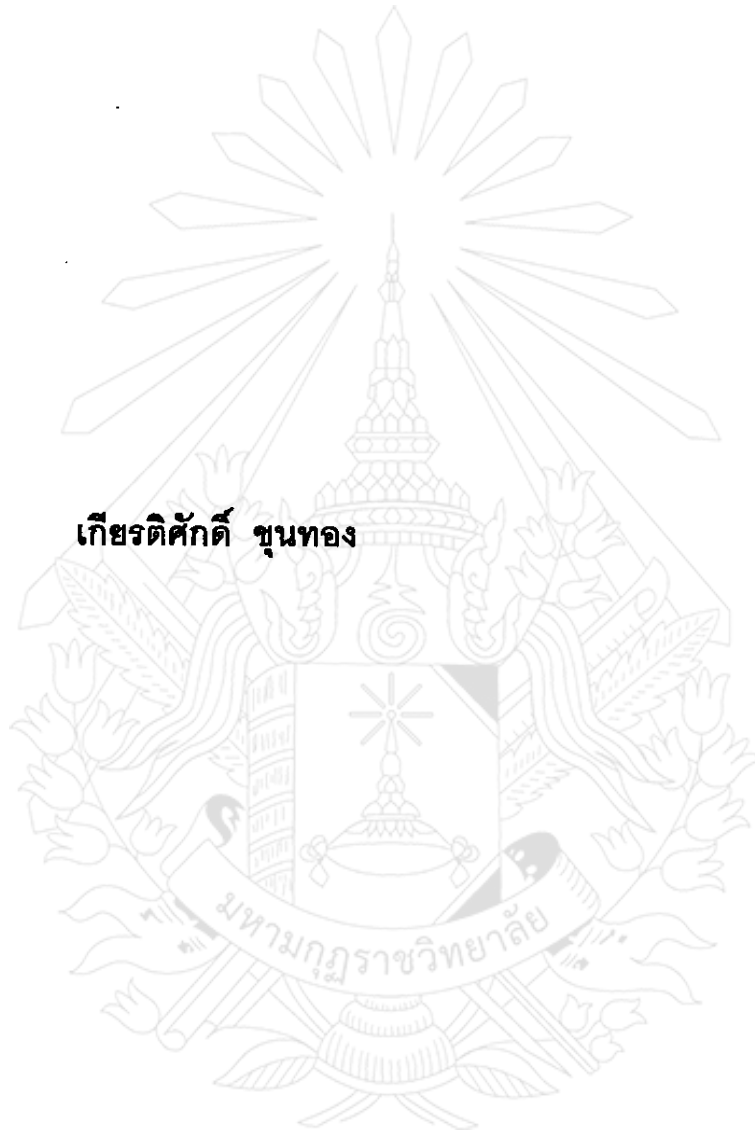
สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๐

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูขุด
อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

เกษรศักดิ์ ชุนทอง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๑

B 13236

**THE POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE : A CASE STUDY OF
KHUKHUD SUB-DISTRICT, SATHINGPHRA DISTRICT,
SONGKHLA PROVINCE**

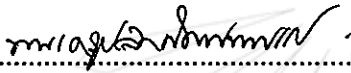

KIATISAK KHUNTHONG

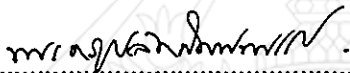
**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2551 (2008)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี
ตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา
ชื่อนักศึกษา : นายเกียรติศักดิ์ ชุนทอง
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ประยูร เทพนวล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ดร.เดชชาติ ศรีทรัพย์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผศ.ดร.ประยูร เทพนวล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.เดชชาติ ศรีทรัพย์)

..... กรรมการ

(ผศ.พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ <
(ดร.ณรงค์ บุญสวยขวัญ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : The Political Participation of People: A case study of Khukhud
Sub-district, Sathingphra District, Songkhla Province

Student's Name : Kiatisak Khunthong

Department : Government

Advisor : Asst. Prof. Dr. Prayoon Thepnuan

Co - Advisor : Dr. Detchat Treesap

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

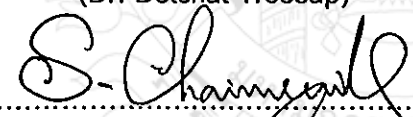

..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

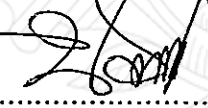

..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

..... Advisor
(Asst. Prof. Dr. Prayoon Thepnuan)

..... Co - Advisor
(Dr. Detchat Treesap)

..... Member
(Asst Emeritus. Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

..... Member <
(Dr. Narong Boonsauykhwan)

หัวข้อสารนิพนธ์	: การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา
ชื่อนักศึกษา	: นายเกียรติศักดิ์ ชุนทอง
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผศ.ดร.ประยูร เทพนวล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ดร.เดชชาติ ศรีทรัพย์
ปีการศึกษา	: 2551

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา จำนวน 364 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t - test และ สถิติ F - test

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ด้านการเสนอปัญหาแนวทางการพัฒนา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลาที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ และอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ประเด็นปัญหา คือ ประชาชนทั่วไปไม่มีโอกาสเข้าไปเสนอแนวทางการพัฒนา

ประชาชนไม่มีโอกาสเข้าไปตรวจสอบ ไม่มีการประเมินผล และการทำงานของนักรการเมืองยากต่อการตรวจสอบ ส่วนแนวทางแก้ไขควรมีการทำประชาพิจารณ์ให้ประชาชน ร่วมคิด ให้โอกาสประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบการทำงานของนักรการเมือง และควรมีการประเมินผลและรายงานผลการดำเนินโครงการต่างๆ ให้ประชาชนทราบตามความเป็นจริงเพื่อความโปร่งใส

Thematic Title : The Political Participation of People: A case study of Khukhud Sub-district, Sathingphra District, Songkhla Province

Student's Name : Kiatisak Khunthong

Department : Government

Advisor : Asst. Prof. Dr. Prayoon Thepnuan

Co-Advisor : Dr. Detchat Treesap

Academic Year : B.E. 2551 (2008)

ABSTRACT

The objective of this thematic paper were 1) to study the public participation in politics of the local people within Khukhud Sub-district, Sathingphra District, Songkhla Province. 2) to compare the public participation in politics of the local people within Khukhud Sub-district, Sathingphra District, Songkhla Province in term of variables of gender, ages, educational level and different occupations and 3) to study the suggestion concerning problems and provide solutions about public participation in politics of the local people within Khukhud Sub-district, Sathingphra District, Songkhla Province. The research instruments used in the study is questionnaires. The research samplings consist of 364 local people; using computerized systematic program and summarizing by frequency, percentage, mean, standard deviation and the comparison of difference by using t-test and f-test.

The results of research were found as follows :

1. The public participation in politics of the local people within Khukhud Sub-district, Sathingphra District, Songkhla Province in the overall view was in moderate level. Focusing on earning, it was found that local people participating in general election was at the above average. Problem solving proposal, participation in development activities, following up investigation and performance evaluation were at moderate level.

2. The comparison of the participation in politics of the local people within Khukhud Sub-district, Sathingphra District, Songkhla Province in term of variables of gender, ages, educational level and different occupations, it was found

that there was not different in gender and age. The public participation in politics for those in educational and occupation differed at the significant rate of 0.05.

3. The suggestions on the public participation in politics of the local people. Local people did not have an opportunity to propose any developing idea. People did not have any chance to investigate. There was no evaluation. It was difficult to investigate politicians. Allowing people to share information before starting any government project. Allowing people to participate in political investigation. Setting up an evaluation procedure and preparing activity report of projects for updated and clearly information.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก คณาจารย์ เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ผศ.ดร. ประยูร เทพนวล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ดร.เดชชาติ ตริทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ รวมถึงได้กรุณารับหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่ได้สละเวลาในการให้คำชี้แนะ ตลอดจน การตรวจแก้ไขจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระเทพวินยาภรณ์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย ตลอดจนอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยนี้สำเร็จลงได้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ที่ช่วยให้สารนิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ มากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง นางสาวสิริพร ศรีสุขใส ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคูซูด นายชิน ติ๊ะทรัพย์ และอาจารย์บุญส่ง ทองเอียง ที่ได้อนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการ วิจัย

ขอขอบคุณนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูซูดที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ประชาชน ตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณประชาชนในเขตตำบลคูซูดทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณคุณพ่อ คุณแม่ และภรรยา ที่สนับสนุนและเป็นกำลังใจในทุกเรื่องที่ผ่านมา คุณค่าของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอให้ประโยชน์แก่บุคคลผู้สนใจ หากสารนิพนธ์ฉบับนี้ มี ข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยกราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้

เกียรติศักดิ์ ชุนทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
1.6 คำนียามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	9
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	17
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน	20
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
2.6 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
3.2 วิธีสุ่มตัวอย่าง	32
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย	34
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	35
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	36

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	40
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตามตัวแปรตาม	42
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตามตัวแปรอิสระ	47
ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน	87
ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชน	110
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	112
5.1 สรุปผลการวิจัย	112
5.2 อภิปรายผล	118
5.3 ข้อเสนอแนะ	121
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	121
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	121
บรรณานุกรม	122
ภาคผนวก	127
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	128
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือ	130
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	134
ภาคผนวก ง ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตำบลคูขุด	136
ภาคผนวก จ แบบสอบถามและ ค่าIOC	146
ประวัติผู้วิจัย	165

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงรายชื่อหมู่บ้าน จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	33
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	40
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	40
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	41
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	41
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	42
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอปัญหาแนวทางการพัฒนา	43
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	44
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน	45
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา	46
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ	47
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอปัญหาแนวทางการพัฒนา จำแนกตามเพศ	48
ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามเพศ	49

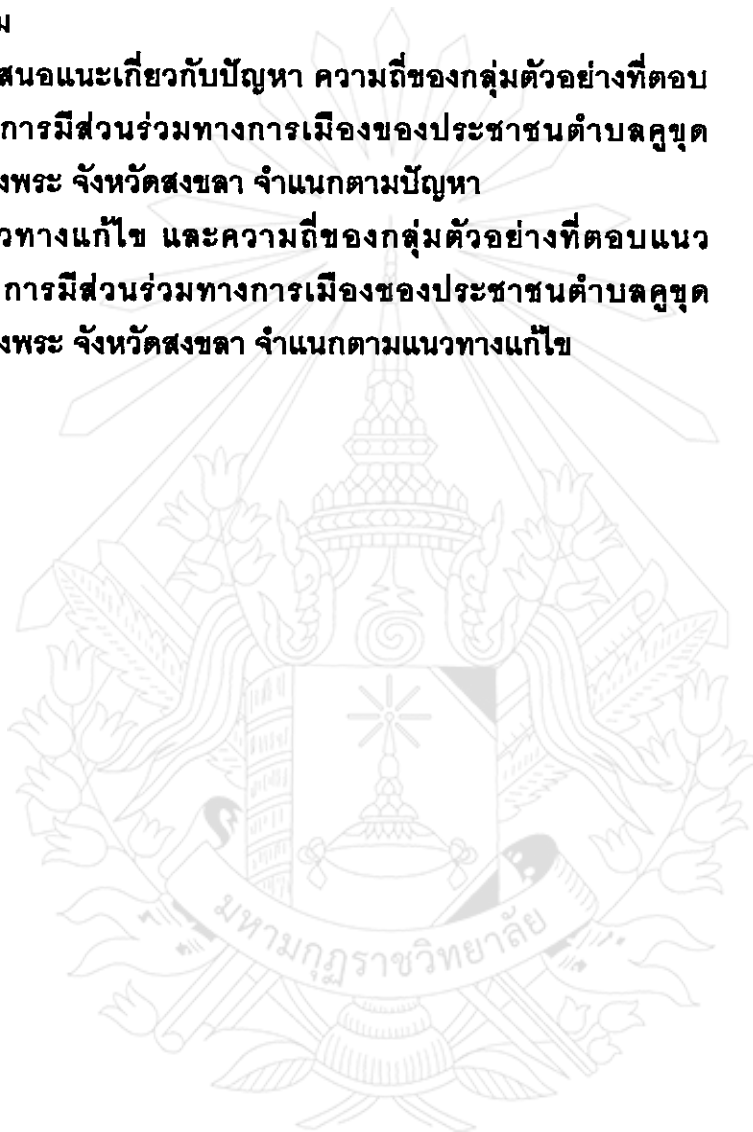
ตารางที่ 4.13	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้าน การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน จำแนกตามเพศ	50
ตารางที่ 4.14	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ	51
ตารางที่ 4.15	แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้าน การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ	52
ตารางที่ 4.16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา จำแนกตามอายุ	54
ตารางที่ 4.17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้าน การเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามอายุ	57
ตารางที่ 4.18	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้าน การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน จำแนกตามอายุ	59
ตารางที่ 4.19	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา จำแนกตามอายุ	61
ตารางที่ 4.20	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา	63
ตารางที่ 4.21	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้าน การเสนอปัญหาแนวทางการพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา	65
ตารางที่ 4.22	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัด สงขลา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามระดับการศึกษา	68
ตารางที่ 4.23	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมือง ของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน จำแนกตามระดับการศึกษา	70

ตารางที่ 4.24	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา จำแนกตามระดับการศึกษา	72
ตารางที่ 4.25	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพ	74
ตารางที่ 4.26	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอปัญหาแนวทางการพัฒนา จำแนกตามอาชีพ	77
ตารางที่ 4.27	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามอาชีพ	80
ตารางที่ 4.28	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน จำแนก ตามอาชีพ	82
ตารางที่ 4.29	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา จำแนกตามอาชีพ	85
ตารางที่ 4.30	ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรเพศ	87
ตารางที่ 4.31	ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรอายุ	88
ตารางที่ 4.32	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอายุแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	89
ตารางที่ 4.33	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอายุแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอปัญหาแนวทางการพัฒนา	90
ตารางที่ 4.34	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอายุแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	91

ตารางที่ 4.35	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอายุแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	92
ตารางที่ 4.36	ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรระดับ การศึกษา	93
ตารางที่ 4.37	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับการมี ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	94
ตารางที่ 4.38	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับการมี ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	95
ตารางที่ 4.39	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับการ มี ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	96
ตารางที่ 4.40	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับการ มี ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	97
ตารางที่ 4.41	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับการ มี ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวม	98
ตารางที่ 4.42	ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรอาชีพ	99
ตารางที่ 4.43	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอาชีพแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	100
ตารางที่ 4.44	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอาชีพแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอปัญหาแนวทางการพัฒนา	102
ตารางที่ 4.45	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอาชีพแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	104

ตารางที่ 4.46	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอาชีพแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน	106
ตารางที่ 4.47	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอาชีพแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา โดยภาพรวม	108
ตารางที่ 4.48	แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา ความถี่ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบ ปัญหาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา จำแนกตามปัญหา	110
ตารางที่ 4.49	แสดงแนวทางแก้ไข และความถี่ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแนว ทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา จำแนกตามแนวทางแก้ไข	111

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาการเมืองไทยซึ่งมีจุดมุ่งหมายไปสู่การปกครองแบบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ตามแบบอย่างของประเทศตะวันตกยังห่างไกลกัน เพราะมีอุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาหลายประการ ได้แก่ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยเป็นประชาธิปไตยเฉพาะรูปแบบ คือ มีสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งมาจากประชาชน มีพรรคการเมือง ซึ่งเป็นการเลือกตั้งที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญเท่านั้น ไม่ใช่ประชาธิปไตยตามเนื้อหาที่เป็นแก่นแท้ของประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนไทยส่วนใหญ่ยังเมินเฉย ขาดความสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ใ้บุคคลเพียงกลุ่มเล็กๆ มาเป็นผู้กำหนดนโยบายในการปกครอง ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาธิปไตยของไทยต้องล้มลุกคลุกคลาน ไม่สามารถที่จะพัฒนาไปสู่การปกครองแบบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบได้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนและเป็นสถาบันที่เป็นรากฐานในการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมและมีความเข้าใจในเรื่องการเมืองการบริหารมากขึ้น เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้นำที่มาจากกาเลือกตั้งที่จะต้องเสนอโนบายให้ประชาชนได้ทราบได้คิด และตัดสินใจเลือกก็ย่อมส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครอง การสร้างประชาธิปไตยหรือการพัฒนาการเมืองที่มั่นคงจะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อนจึงขยายไปในระดับประเทศ

ตำบลคูขุดอยู่ในเขตปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลคูขุด ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตย รวมทั้งพัฒนาท้องถิ่นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมและมีหน้าที่ต้องทำกิจการในเขตตำบล เพื่อความเจริญก้าวหน้าในชุมชน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีศักยภาพและความพร้อมในการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นแตกต่างกันในหลายๆ ปัจจัย เช่น ความพร้อมของประชาชน กลุ่มองค์กรในชุมชนต้องมีความตื่นตัวและมีความกระตือรือร้น และมีการเคลื่อนไหวของกลุ่ม องค์กร ชุมชน เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองและที่สำคัญองค์การบริหารส่วนตำบล จะเป็นกลไกการบริหารจัดการในเขตตำบล เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง แต่ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบล

ประสบปัญหาในหลายด้าน ที่ทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรและไม่ได้ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่วนมากยังขาดการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากนักการเมืองเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว จะไม่ค่อยเข้าไปหาประชาชน ไม่ชี้แจงการทำงาน หรือไม่ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ประชาชนส่วนใหญ่มองนักการเมืองในแง่ลบ จึงไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ปัญหาเหล่านี้มีส่วนสำคัญทำให้การเมืองในระดับท้องถิ่นไม่ได้รับการพัฒนาและส่งผลถึงการเมืองระดับชาติ โดยเฉพาะ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในหมวด 7 ได้ระบุไว้ในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นเรื่องที่สำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าประชาชนในพื้นที่ตำบลคูซูด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ว่ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้อย่างถูกต้องและตรงกับปัญหามากที่สุด ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งคาดว่าจะประโยชน์ต่อการพัฒนาการเมืองไทยไปสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูซูด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูซูด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูซูด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ประชาชนตำบลคูซูดที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตพื้นที่ตำบลคูซูด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนตำบลคูซูดที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตพื้นที่ตำบลคูซูด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนตำบลคูซูดที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตพื้นที่ตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

1.3.4 ประชาชนตำบลคูซูดที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตพื้นที่ตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลาโดยศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
- ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา
- ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม
- ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา จำนวน 4,097 คน

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ สถานที่เขตตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1.5.1 ทำให้ทราบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

1.5.3 ทำให้ทราบปัญหา และแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

1.5.4 สามารถนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำใดๆ ก็ตามที่เกิดโดยความเต็มใจ ไม่ว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ และไม่ว่าจะมีการจัดการอย่างไรเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกัน จะใช้วิธีที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ถูกกฎหมายเพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐหรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง ตั้งแต่การตรวจสอบรายชื่อของตนเอง ตรวจสอบรายชื่อละเมิดของผู้สมัคร รวมทั้งการชักชวนให้บุคคลอื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้งด้วย

ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา หมายถึงการร่วมดำเนินการในการเสนอปัญหา การกำหนดแผนงาน การเรียกร้อง และแนวทางการพัฒนาในที่ประชุมในระดับต่างๆ

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง หรือการดำเนินโครงการต่างๆ ของกลุ่มการเมืองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองที่เป็นตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่แทนเราในด้านต่างๆ

ประชาชน หมายถึง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

เพศ หมายถึง ประชาชนที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย ที่อาศัยในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

อายุ หมายถึง ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี, 25 – 34 ปี, 35 – 44 ปี, และที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

ระดับการศึกษา หมายถึง ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา, มัธยมศึกษาปวส./อนุปริญญา และปริญญาตรีขึ้นไป ที่อาศัยในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

อาชีพ หมายถึง ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว รับจ้าง/ลูกจ้างและอื่น ๆ ที่อาศัยในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูซูด อำเภอเสถียร จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบในการวิจัย ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

กรรณิกา ชมดี อธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าหมายถึง ความร่วมมือของประชาชนไม่ว่าของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มงานที่เห็นพ้องต้องกัน และเข้าร่วมรับผิดชอบเพื่อดำเนินการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการโดยกระทำผ่านองค์กร เพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์¹

สุจินต์ ดาววิระกุล ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง กระบวนการกระทำที่ประชาชนมีความสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดการเปลี่ยนแปลงเพื่อตัวประชาชนเองโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อตนเองและมีส่วนดำเนินการ

---

¹กรรณิกา ชมดี, "การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสารภี ต.ท่าช้าง อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี", **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2524, หน้า 11.

เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ปรารถนาหรือตั้งไว้ ทั้งนี้ต้องมีใช่เป็นการกำหนดกรอบความคิดจากบุคคลภายนอก²

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ ได้ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้เป็นเป้าหมายของการพัฒนาเข้าร่วมโครงการตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการ การประเมินโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ชาวบ้านได้เรียนรู้ทั้งเรื่องที่ทำและการทำงานร่วมกัน ในฐานะเป็นผู้จัดการพัฒนาเอง ไม่ใช่เป็นผู้รับการพัฒนาหรือผู้ถูกกระทำอีกต่อไป³

ไพบุลย์ ชาวสวนศรีเจริญ ได้ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ความร่วมมือของประชาชนไม่ว่าของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันร่วมรับผิดชอบหรือเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม เพื่อพัฒนาและแลกเปลี่ยนให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการโดยการกระทำของกลุ่มหรือองค์กร⁴

จ่านง ไพโรจน์ ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนมีโอกาสได้แสดงออกทางพฤติกรรมร่วมกับชุมชน ซึ่งเริ่มจากการที่ประชาชนเข้าใจสภาพที่แท้จริงของชุมชน และเห็นช่องทางที่จะปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นได้ เมื่อประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีความคิดเห็นสอดคล้องกันก็จะแสดงออกทางพฤติกรรมร่วมในลักษณะต่างๆ เช่น รวมคิดแก้ปัญหา หาทางเลือกในการแก้ปัญหา และตัดสินใจดำเนินการตามวิถีทางประชาธิปไตย เพื่อบรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ร่วมกัน⁵

²สุจินต์ ดาววีระกุล, "ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านชนะเลิศการประกวด หมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัด ของจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีพ.ศ. 2527", **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2527, หน้า 18.

³สัญญา สัญญาวิวัฒน์, **การพัฒนาชุมชนแบบจัดการ**, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541), หน้า 48.

⁴ไพบุลย์ ชาวสวนศรีเจริญ, "การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาป่าไม้ชุมชนของสมาชิกกลุ่มสตรีตำบลน้ำขาว อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา", **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), 2542, หน้า 13.

⁵จ่านง ไพโรจน์, "การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการสันตินิมิตในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช", **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), 2533, หน้า 11.

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบต่อมาถึงตัวประชาชนเองและการที่จะสามารถให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาและนำมาซึ่งสภาพเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแล้วจำเป็นจะต้องยอมรับปรัชญาว่ามนุษย์ทุกคนต่างปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของกลุ่มขณะเดียวกันจะต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่า มนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาสและการชี้แนะที่ถูกต้อง⁶

อภิชัย พันธเสน ได้กล่าวว่ามี การมีส่วนร่วม หมายถึง การสร้างความรู้สึกร่วมกันมีส่วนร่วมโดยการลดช่องว่างของการสื่อสารระหว่างภาครัฐกับประชาชน ทั้งที่ในความจริงอิทธิพลทางการเมืองและเศรษฐกิจของรัฐบาลได้แทรกเข้าไปในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ อำนาจในการตัดสินใจที่เน้นเรื่องอำนาจและการควบคุมโดยมีกิจกรรมร่วมกันของประชาชน⁷

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การแสดงออกต่อกิจกรรมต่างๆ ของแต่ละบุคคล ในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่การตัดสินใจ การยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทั้งต่อตนเองและชุมชน โดยจะเข้าร่วมกิจกรรมนั้นบ่อยครั้งเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจและความผูกพันในการดำเนินกิจกรรม

2.1.2 ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

จักรพงษ์ ทองเพชร ได้กล่าวถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ โรเจอร์ และชูเมคเกอร์ (Roger and Shoemaker) ว่า

พลังในการตัดสินใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ มีด้วยกันหลายประการ ดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในอำนาจอย่างกว้างขวาง
- 2) การตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโดยมีการปรึกษากับพวกที่รับผลกระทบ กระบวนการที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลง
- 4) การชักจูงและการประเมินผลการแลกเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจ

⁶ยูวัฒน์ วุฒิเมธี, **การพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยอนุเคราะห์ไทย, 2536), หน้า 25.

⁷อภิชัย พันธเสน, **แนวคิดทฤษฎีและภาพรวมของการพัฒนา**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2539), หน้า 164.

- 5) การตัดสินใจที่จะยอมรับหรือปฏิเสธอันมีผลจากการประเมิน
- 6) การสื่อสารเกี่ยวกับการตัดสินใจ
- 7) การกระทำตามการตัดสินใจ^๑

จากทฤษฎีดังกล่าว **โรเจอร์ และชูเมคเกอร์** ให้ความสำคัญกับพลังในการตัดสินใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมซึ่งต้องอาศัย ความรู้ การชักจูงหรือการยอมรับในสิ่งนั้น ๆ จากการประเมินแล้ว

วิวัฒน์ ภูคนองศรี ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของแคสเปอร์สัน และไบรท์บาท (Kasperson, Re. And Breitbank , M.) ว่า

การมีส่วนร่วมหรือไม่มีส่วนร่วมนั้น มีการวัด 3 ประการดังนี้

1. การกระทำของแต่ละบุคคลไม่ใช่การกระทำโดยกลุ่ม อาจทำให้การวิเคราะห์หรือได้ข้อสรุปที่ไม่ถูกต้อง เพราะการแสดงออกของแต่ละคนในกระบวนการมีส่วนร่วมนั้นจะเห็นได้ถึง ค่านิยม ความรับรู้ และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล

2. ความหนาแน่นของการกระทำ แสดงออกโดยการร่วมกระทำที่บ่อยครั้ง ระยะเวลาของกิจกรรมที่ยาวนานหรือมีการผูกพันและมีแรงจูงใจในการกระทำ

3. คุณภาพของการเข้าร่วม ดูจากผลกระทบของการกระทำในเบื้องต้น เช่น ความรับผิดชอบ การตัดสินใจ การเปิดกว้างยอมรับความสามารถ ความคิดเห็นมีการประเมินผล^๑

จากทฤษฎีดังกล่าวสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นต้องวัดจาก การกระทำ ของแต่ละบุคคล ความหนาแน่นของการกระทำว่าบ่อยครั้งแค่ไหน นานเพียงใด และคุณภาพของการเข้าร่วม ประชาชนต้องแสดงออกถึง การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการและติดตามผลการดำเนินการ

^๑จักรพงษ์ ทองเพ็ชร์, "การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาจังหวัดที่ใช้งบประมาณตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสตูล", **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), 2538, หน้า 14.

วิวัฒน์ ภูคนองศรี, "การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดปัตตานี", **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), 2537, หน้า 27.

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน มาจากแนวคิดพื้นฐานของวิธีการพัฒนาชุมชน คือ "การช่วยให้ประชาชนมีความสามารถช่วยเหลือตนเองได้"¹⁰ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนจะเปิดโอกาสให้แต่ละคนเรียนรู้จากกิจกรรมที่ปฏิบัติ การที่ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อตนเองที่อยู่อาศัย อาชีพ กลุ่มและสังคม ทำให้การพัฒนาทุกขั้นตอนเป็นการเพิ่มความสามารถและความชำนาญให้มากขึ้น¹¹

วนิดา วิระกุล ได้เสนอปรัชญา แนวคิดและธรรมชาติของการมีส่วนร่วมของประชาชน สรุปความได้ว่า ผู้ที่ปฏิบัติงานพัฒนาจะต้องเชื่อว่าประชาชนในชนบทรู้ว่าพวกตนต้องการอะไร ประชาชนมีศักยภาพเพียงพอที่จะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงชีวิตของตน ประชาชนมีความสามารถซ่อนเร้น (Latent talent) ที่จะค้นหาทางเลือกของท้องถิ่น (Local alternatives) ความเป็นไปได้ต่างๆ จากภายนอก (outside possibilities) เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาของพวกเขาเองและวางแผนเพื่อการพัฒนาตนเอง และเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมเป็นสิทธิ (right) และเป็นเอกสิทธิ (privilege) ในฐานะสิทธิจะต้องได้รับการเคารพและให้เกียรติในฐานะเอกสิทธิจะต้องไม่ถูกบังคับ (enforce) และครอบงำ (manipulate) ทั้งสองประการนี้ต้องเกิดจากบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตยมากที่สุด ไม่มีใครจะเป็นหุ่นเชิด ในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. การมีส่วนร่วมเป็นการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นผลรวมของผูกมัดจากคนแต่ละคนบนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่าโครงการ กิจกรรมเป็นของพวกเขา เพื่อพวกเขา และโดยพวกเขาที่แสดงออกมาในรูปพฤติกรรมร่วมกับประโยชน์ร่วม แต่ไม่ได้ทำเพื่อผลประโยชน์ของคนใดคนหนึ่งหรือคนอื่น
3. การมีส่วนร่วมคือส่วนสำคัญของกระบวนการบริหารการพัฒนาชนบท การมีส่วนร่วมจะถูกดำเนินการใน 2 บริบท คือ ประการที่หนึ่งนักบริหารการพัฒนาจะต้องรู้สิ่งที่ประชาชนมุ่งหวัง และต้องให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น ประการที่สองโครงการพัฒนาต้องให้ประชาชนรับรู้ ประชาชนต้องเข้าใจโครงการ รู้ถึงทรัพยากรที่จำเป็นและประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการ

¹⁰นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, **ตังกับปะและสารัตถะของค่ายเยาวชน**, (กรุงเทพมหานคร : เลียงเชียงจางเจริญ, 2527), หน้า 182.

¹¹อาภรณ์พันธ์ จันทร์สีว่าง, **การพัฒนาบุคคล กลุ่มและชุมชน**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525), หน้า 53.

4. การมีส่วนร่วมคือส่วนสำคัญชี้วัดการพัฒนาชนบท การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับพื้นฐานในการพัฒนาชนบทยิ่งมากและเข้มข้นเท่าใด แสดงว่าประโยชน์ของการพัฒนาจะตกแก่ประชาชนมากขึ้นเท่านั้น การมีส่วนร่วมจำเป็นสำหรับความสำเร็จของการพัฒนาชนบท ทั้งจะต้องเป็นการมีส่วนร่วมจริง เป็นเรื่องของการอาสาสมัคร เป็นผลของทางเลือกที่ประชาชนจะทำการสิ่งต่าง ๆ เพื่อพวกเขาเอง¹²

ฉัตรชัย นวลเพ็ญ ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบทจะต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและบุคคลภายนอก เพื่อให้ประชาชนได้แก้ไขปัญหาวางแผนตัดสินใจ ดำเนินการและประเมินผลต่าง ๆ ด้วยตัวของประชาชนเอง ทำให้ประชาชนมีการยอมรับโครงการผูกพันกับโครงการ ตลอดจนมีสมรรถภาพการบริหารโครงการเพิ่มขึ้นและเป็นเครื่องชี้วัดว่าการตัดสินใจ ในโครงการพัฒนาชนบทมาจากความต้องการของประชาชนด้วย¹³

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถเลือกได้ที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมหรือไม่ โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมนั้นต้องคำนึงถึงผลประโยชน์โดยส่วนรวมและเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการจริง ๆ เพื่อประโยชน์ของการพัฒนา

2.2.1 ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

ปรัชญา ศรีภา ได้กล่าวถึงแนวคิดของ David Hapgood ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยกล่าวว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนานั้นควรมีสาระสำคัญ 3 ประการ คือ

1. การให้การศึกษาแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนเป็นผู้นำความรู้ และข้อมูลต่างๆ สูประชาชนด้วยกันและเป็นการลดช่องว่างของการสื่อความเข้าใจและความร่วมมือตลอดจนช่วยให้ประชาชนสามารถเปลี่ยนแปลง หรือสร้างสรรค์การพัฒนาด้วยตนเองได้

¹²วนิดา วิระกุล, การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคเลปโตสไปโรซิสของชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, (ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, 2545), หน้า 65.

¹³ฉัตรชัย นวลเพ็ญ, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2549, หน้า 6.

2. การจัดโครงการพัฒนาเพื่อให้เป็นแบบจำลองแบบฝึกหัดแก่ประชาชนในท้องถิ่นและเป็นการช่วยยกระดับมาตรฐานการใช้ชีวิตของชาวชนบทในรูปของภาพสะท้อนที่ใกล้ตัวประชาชนจนทำให้มองเห็นถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมได้ดีที่สุด

3. การปรับเปลี่ยนทัศนคติ และค่านิยมของประชาชนให้สอดคล้องกับการทำงานร่วมกันในรูปแบบและวิธีการที่มีกฎเกณฑ์ มีระเบียบ และความซับซ้อน"¹⁴

เมื่อพิจารณาสาระสำคัญดังกล่าวข้างต้นแล้วการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นจะเกิดขึ้นได้จะต้องให้การศึกษาแก่ประชาชน เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมของประชาชนให้สามารถที่จะทำงานร่วมกัน โดยมีองค์ความรู้ประกอบในการตัดสินใจมีส่วนร่วม

ประชา แสณกลาง ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนตามที่ปรัชญา เวสารัชช์ ได้อธิบายไว้ว่า "การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญ"¹⁵ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนครอบคลุมการสร้างโอกาสที่เอื้อให้สมาชิกทุกคนของชุมชนและของสังคมได้ร่วมกิจกรรมซึ่งนำไปสู่และมีอิทธิพลต่อกระบวนการพัฒนาและเอื้อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน

2. การมีส่วนร่วมสะท้อนการเข้าเกี่ยวข้องโดยสมัครใจและเป็นประชาธิปไตยกรณีต่อไปนี้

2.1 การแบ่งสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน

2.2 การตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย การกำหนดนโยบาย การวางแผนและดำเนินการโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

2.3 การสร้างโอกาสเอื้อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเท่าเทียมกัน

เมื่อพิจารณาในแง่นี้ การมีส่วนร่วมเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างส่วนที่ประชาชนลงแรงและทรัพยากรเพื่อการพัฒนาับประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนลงแรงระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ จะช่วยก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่ประชาชนลงทุนลงแรงกับประโยชน์ที่ได้รับ

¹⁴ปรัชญา ศรีภา, "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาหมู่บ้าน", **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2541, หน้า 30.

¹⁵ประชา แสณกลาง, "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลนาดินคำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย", **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2545, หน้า 19.

ลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจผิดแผกแตกต่างกันตามสภาพเศรษฐกิจของประเทศ นโยบายและโครงสร้างการบริหารรวมทั้งลักษณะเศรษฐกิจสังคมของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนมิได้เป็นเพียงเทคนิควิธีการ แต่เป็นปัจจัยสำคัญในการประกันให้เกิดกระบวนการพัฒนาที่มุ่งเอื้อประโยชน์ต่อประชาชน

2.2.2 ลักษณะและรูปแบบของการมีส่วนร่วม

ปกรณ์ ปรียากร ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าเป็นการเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข และมีผลประโยชน์ซึ่งกระทำได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีบทบาทที่จะกำหนดว่าอะไรคือความจำเป็นขั้นพื้นฐานของชุมชน
2. เป็นผู้ระดมทรัพยากรต่างๆ เพื่อสนองตอบต่อความจำเป็นพื้นฐาน
3. เป็นผู้ที่มีบทบาทในการปรับปรุงวิธีการกระจายสินค้าและบริการ
4. เป็นผู้ที่มีความพอใจ และแรงจูงใจในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง¹⁶

ปรัชญา ศรีภา ได้สรุปรูปแบบการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ Uphoff ในการสร้างกรอบพื้นฐานเพื่ออธิบายและวิเคราะห์ "การมีส่วนร่วมในแง่ขั้นตอนหรือประเภทของการมีส่วนร่วมได้ 4 รูปแบบ"¹⁷ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision – Making) โดยอาจเป็นการตัดสินใจตั้งแต่ระยะเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงของกิจกรรมและการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (Implementation) ที่เป็นไปได้ทั้งในรูปแบบของการเข้าร่วมโดยมีการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร หรือการเข้าร่วมในการบริหารและการร่วมมือ รวมถึงการเข้าร่วมในการลงแรงและร่วมใจ
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ซึ่งอาจเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุทางสังคม หรือโดยส่วนตัวอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างควบคู่กันไป
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล(Evaluation)ในรูปแบบนี้นับเป็นการควบคุมตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

¹⁶ปกรณ์ ปรียากร, **ทฤษฎีและกลยุทธ์เกี่ยวกับการพัฒนา**, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2530), หน้า 64.

¹⁷ปรัชญา ศรีภา, "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาหมู่บ้าน", **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, อ่างแก้ว, หน้า 32.

นอกจากนี้ ปรัชญา ศรีภา ยังได้กล่าวถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมของ J.H.J.Macda ที่ได้สรุปรูปแบบของการมีส่วนร่วมได้ 3 รูปแบบ¹⁸ คือ

1. การมีส่วนร่วมแบบแข็งขัน (Active) หมายถึง การเข้าร่วมตั้งแต่การริเริ่มและติดตามในกระบวนการกำหนดความต้องการ แผนงานตลอดจนเข้าร่วมในกิจกรรมดำเนินงานและสนใจในผลของการพัฒนา

2. การมีส่วนร่วมแบบไม่แข็งขัน (Passive) หมายถึง การเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนโดยไม่คำนึงถึงความสำคัญของการกำหนดแผนและนโยบายตลอดจนไม่สนใจผลของการกระทำในกิจกรรม

3. การมีส่วนร่วมแบบเฉื่อยชา (Inert) หมายถึง การเข้าร่วมโดยการถูกชักจูง จำยอม หรือถูกบังคับโดยสภาพแวดล้อมบุคคลหรืออื่น ๆ ซึ่งการเข้ามีส่วนร่วมแบบนี้จะแปรเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย

สรุปได้ว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมต้องยึดความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ว่าแต่ละบุคคลตั้งใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด ตั้งใจเข้าไปมีส่วนร่วมหรือถูกชักจูงไปโดยไม่ได้ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมนั้น ๆ

2.2.3 ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ ได้กล่าวถึง ขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของนโยบายการพัฒนา¹⁹ คือ

1. ร่วมทำการศึกษา ค้นคว้าถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมถึงความต้องการของชุมชน
2. ร่วมค้นหาสาเหตุและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชน หรือเพื่อสร้างสรรคสิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานโครงการกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ไขตลอดจนสนองตอบความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตน

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 32.

¹⁹ ไพรัตน์ เตชะรินทร์, **เศรษฐกิจชนบทไทย**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ดี แอนด์ เอส, 2527), หน้า 25.

7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงานโครงการและกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย

8. ควบคุมติดตามประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้โดย
เอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

เจมส์ คัดดี ปันทอง ได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 4 ขั้นตอน²⁰ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน

แนว โสทธิพันธ์ ได้กำหนดขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในกิจกรรมการ
พัฒนาชุมชน คือ

1. การมีส่วนร่วมคิด
2. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมปฏิบัติการตามโครงการ
4. การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล²¹

กองพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชน ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมว่ามีอยู่ 5 ขั้นตอน
ดังนี้

1. การร่วมคิด คือ ร่วมประชุมปรึกษาหารือในปัญหาและการกำหนดกิจกรรม วิธีการ
ดำเนินงานเพื่อให้กิจกรรมได้ผลตามวัตถุประสงค์
2. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ คือ เมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือต้องร่วมตัดสินใจเลือก
กิจกรรมหรือแนวทางที่เห็นว่าดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุด
3. การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามกิจกรรม คือ เข้าร่วมในกิจกรรมตามวิถีทางและแนวทางให้
เป็นไปตามแผนที่วางไว้
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ คือ ร่วมในการรับผลประโยชน์ อันเกิดจากผล
ของกิจกรรมหรือการดำเนินงานของสมาชิกเอง

²⁰เจมส์ คัดดี ปันทอง, **การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท**, (กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525), หน้า 11.

²¹แนว โสทธิพันธ์, "การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนของประชาชนในชนบท :
ศึกษากรณีในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา", **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย
: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), 2534, หน้า 14.

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล คือ ร่วมในการประเมินผลการทำงานของตน กลุ่ม และประเมินสถานการณ์ภายนอกด้วย²²

โกวิท พวงงาม ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตำบลแบบมีส่วนร่วม ควรมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การร่วมคิด คือ การร่วมคิดสร้างวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของชุมชน
2. การจัดทำแผนร่วมกัน คือ มีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันตามโครงการหรือกิจกรรมที่ได้ร่วมคิดไว้
3. ร่วมปฏิบัติ คือ ร่วมปฏิบัติตามแผนและข้อตกลงที่กำหนดไว้
4. ร่วมติดตามผลและประเมินผล คือ การติดตามผลและประเมินผลการดำเนินงานที่กลุ่มได้ปฏิบัติร่วมกัน
5. ร่วมรับประโยชน์ คือ ประชาชนทุกคนจะได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติร่วมกัน และทุกคนก็ต้องรักษาประโยชน์ที่ได้นี้ให้ได้รับตลอดไป²³

จากคำกล่าวของนักวิชาการหลายท่าน ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน สรุปได้ว่าขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการพัฒนาชุมชน คือ การที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมด้านร่วมคิด ด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมปฏิบัติตามโครงการ และด้านติดตามและประเมินผล จากขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้ง 4 ด้าน หากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกันอย่างจริงจัง กิจกรรมที่เกิดขึ้นก็จะเป็นประโยชน์แก่ชุมชนและตัวประชาชนเองอย่างคุ้มค่าที่สุด โดยจะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขหรือหลักการที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมนั้นต้องเกิดจากความเต็มใจ ความตั้งใจ และความสมัครใจที่จะเข้าร่วมของประชาชน
2. กระบวนการมีส่วนร่วมต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคและขีดความสามารถของบุคคลที่จะเข้ามามีส่วนร่วม
3. การมีส่วนร่วมต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพมีอิสระที่จะตัดสินใจ ไม่เกิดจากการบังคับ

²² กองพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชน, บทบาท กพสจ. กับการส่งเสริมการเมืองท้องถิ่น, **พัฒนาชุมชน**, ปีที่ 8 (สิงหาคม 2543) : 14.

²³ โกวิท พวงงาม, **อบต. ในกระบวนการทัศน์ใหม่**, (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2546), หน้า 35. .

2.2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

นักวิชาการได้ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลายทรรคนะด้วยกัน ดังนี้

ศุภฤกษ์ โจรนธรรม ได้กล่าวถึงปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพส่วนบุคคล
2. ปัจจัยทางสังคม เช่น การได้รับความรู้ การชักชวนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ การชักชวนจากเพื่อนบ้าน ความเชื่อถือต่อผู้นำในหมู่บ้าน ความต้องการความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนบ้าน ความต้องการยอมรับนับถือ²⁴

ไชย พรหมศรี ได้กล่าวถึง ปัจจัยการมีส่วนร่วมว่ามีหลายประการ สรุปได้ดังนี้ คือ "ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการได้รับการสนับสนุนจากผู้นำ ด้านการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ด้านความคาดหวังว่าจะได้รับผลประโยชน์ ด้านโอกาสในการฝึกอบรม และด้านความผูกพัน"²⁵

ทิพวรรณ สุขสุพันธ์ ได้สรุปปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ บุคคลและกลุ่มบุคคลจะเลือกวิธีการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อพื้นฐานของตนเอง นอกจากนี้พฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลบางครั้งมีรากฐานมาจากประสบการณ์ที่ผิดปกติ บุคคลหรือกลุ่มชอบปฏิบัติต่อผู้อื่นในลักษณะที่ตนคาดหวังจากผู้อื่น นิสัยและประเพณีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบการปฏิบัติของสังคมโดยเฉพาะทางที่เกี่ยวกับจำนวนและชนิดของโอกาส ซึ่งโครงสร้างของสังคมเอื้ออำนวยให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกระทำเช่นนั้นเท่าที่พวกเขาได้รับรู้มา²⁶

²⁴ศุภฤกษ์ โจรนธรรม, "ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านตามโครงการสาธารณสุขมูลฐาน : ศึกษาเฉพาะสาธารณสุขมูลฐานดีเด่นของจังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา และพัทลุง", **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ), 2532 , หน้า 43.

²⁵ไชย พรหมศรี, "ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่อเนื่องของสมาชิกศูนย์เยาวชนตำบล อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี", **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), 2533 , หน้า 77.

²⁶ทิพวรรณ สุขสุพันธ์, "ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกองทุนยาและเวชภัณฑ์ประจำหมู่บ้าน จังหวัดนราธิวาส", **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), 2535, หน้า 36.

จากทฤษฎีของนักวิชาการที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมจำแนกออกได้เป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ รายได้ ขนาดของครอบครัว การศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม เป็นต้น
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การได้รับโอกาสในการฝึกอบรม ต้องการความยอมรับนับถือ ความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์ เป็นต้น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

2.3.1 ระบบการเมืองการปกครอง

การเมือง คือการจัดสรรอำนาจและผลประโยชน์จากทรัพยากรอันมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้นการเมืองกับผลประโยชน์จึงเป็นสิ่งที่ดำเนินควบคู่กัน ลักษณะการเมืองของประเทศไทยเป็นแบบรวมศูนย์อำนาจอยู่ที่ส่วนกลาง มิได้กระจายไปในส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่น ถึงแม้ว่าจะมีรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นก็ตาม อำนาจการตัดสินใจยังอยู่ในมือของข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งจากส่วนกลาง อำนาจการจัดสรรผลประโยชน์จึงตกอยู่กับคนส่วนบนของโครงสร้างโดยที่คนส่วนล่างไม่สามารถได้รับผลประโยชน์นั้นอย่างเสมอภาค เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นในสังคม

พิเชษฐ หาดิตพานิชกุลและวุฒิกร วงศ์พิศาล ได้กล่าวถึงระบบการเมืองไว้ว่า เป็นแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ซึ่งก่อให้เกิดข้อตกลงใจที่มีอำนาจบังคับในสังคม การเมืองการปกครองในแต่ละรัฐ มักจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ระบบการเมืองการปกครองที่สำคัญมีอยู่สองระบบ คือระบบประชาธิปไตย กับ ระบบเผด็จการ การปกครองแบบหนึ่งอาจจะเหมาะสมกับอีกประเทศหนึ่ง แต่อาจไม่เหมาะสมกับอีกประเทศหนึ่งก็ได้ ดังนั้นการปกครองแบบใด จะต้องพิจารณาประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์ สภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความเชื่อและอุดมการณ์ของชนชั้นผู้นำและประชาชนในรัฐนั้นประกอบด้วย และนอกจากนี้ระบบการเมืองการปกครองยังมีส่วนสัมพันธ์กับระบบเศรษฐกิจอีกด้วย

ระบอบการเมืองการปกครองของไทยเป็นแบบประชาธิปไตย หมายถึง ระบบการเมืองที่มีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศอันเป็นของประชาชน และได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองโดยประชาชนและเพื่อประชาชน

อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ เรียกว่า อำนาจอธิปไตย เป็นของปวงชนพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นประมุขของชาติทรงเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตย ดังนี้

1. อำนาจนิติบัญญัติ ทรงมอบให้รัฐสภาดำเนินงาน

2. อำนาจบริหาร ทรงแบบให้รัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรีดำเนินงาน

3. อำนาจตุลาการ ทรงแบบให้ศาลสถิตยุติธรรมดำเนินงาน

สรุปความว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ถือว่าเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ ประชาชนทุกคนมีสิทธิในการเลือกตัวแทนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่แทนตน เพื่อผลประโยชน์สุขของประชาชน

อำนาจอธิปไตยมีลักษณะสำคัญ คือ

- มีความเด็ดขาด
- สามารถใช้ได้ทั่วไป
- แบ่งแยกมิได้
- มีความถาวร²⁷

สรุปว่า การเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ประเทศไทยใช้อยู่เน้นอำนาจในการปกครองบ้านเมืองให้เป็นอำนาจของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ดังนั้น ประชาชนจึงควรเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนเพื่อรักษาซึ่งสิทธิและผลประโยชน์ของส่วนรวม

2.3.2 การเลือกตั้งของไทย

สุพล ด้วยตั้งใจ ได้กล่าวถึงการเลือกตั้งไว้ว่า เป็นทั้งสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองที่สำคัญยิ่งในกระบวนการทางการเมืองและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งความต้องการของประชาชนที่จะสนับสนุนหรือคัดค้านการตัดสินใจของผู้ว่าในระบบการเมือง

การเลือกตั้งถือเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญอีกรูปแบบหนึ่ง ไม่ว่าจะประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตยหรือระบอบเผด็จการ รัฐบาลมักจะอ้างว่าประเทศของตนได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศด้วยการมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจะเห็นได้ว่า ความสำคัญของการเลือกตั้งนั้นต้องมีการออกเสียงเลือกตั้งอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์

เจตจำนงของประชาชนเป็นมูลฐานแห่งอำนาจรัฐบาลของผู้ปกครอง เจตจำนงดังกล่าวต้องแสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสุจริต ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามกำหนดเวลา ด้วยการลงคะแนนเสียงอย่างทั่วถึง โดยถือหลักคนละหนึ่งเสียงเท่านั้น โดยกระทำเป็นการลับด้วยวิธี

²⁷พิเชษฐ หาสิตพานิชกุล และวุฒิกิจ วงศ์พิศาล, **สังคมศึกษาฉบับรวม ม.4-5-6**, (กรุงเทพฯ มหานคร : โอเดียนสโตร์, 2541), หน้า 35 – 37.

ต่าง ๆ เพื่อที่จะประกันให้การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นไปโดยเสรี นอกจากนี้ในวิถีทางทางการเมือง การเลือกตั้งยังมีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. เป็นวิธีการที่ทำให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนใช้ตัวแทนของตนที่ได้มาจากการเลือกตั้งนั้น ไปทำหน้าที่แทนตนในรัฐสภาและในคณะรัฐบาล

2. เป็นวิธีการที่ใช้เปลี่ยนอำนาจทางการเมืองการปกครองที่ทันสมัยและเป็นไปอย่างสันติวิธี ซึ่งแตกต่างจากมนุษย์ในสมัยโบราณที่ใช้กำลัง ใช้อาวุธเข้าต่อสู้กัน เพื่อแย่งชิงอำนาจทางการเมืองการปกครอง ซึ่งเราจะเห็นได้จากการเรียนวิชาประวัติศาสตร์

3. ป้องกันไม่ให้เกิดการปฏิวัติรัฐประหาร เมื่อรัฐบาลไม่สามารถบริหารประเทศหรือแก้ไขปัญหาต่าง ให้ลุ่ลวงไปได้ก็จะคืนอำนาจแก่ประชาชน ด้วยการยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อจัดการเลือกตั้งใหม่ให้ประชาชนตัดสินใจว่าสมควรจะเลือกใครเป็นผู้บริหารประเทศต่อไป

4. เป็นวิธีการที่จะทำให้เกิดการหมุนเวียนเปลี่ยนอำนาจ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มอื่น ได้เข้ามาใช้อำนาจในการบริหารประเทศ ทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเปลี่ยนตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เปลี่ยนรัฐบาลเมื่อไม่พอใจการทำงานของรัฐบาลเดิม เป็นวิธีการสร้างความถูกต้องและอำนาจให้กับความชอบธรรมในการใช้อำนาจทางการเมืองให้กับบุคคลที่จะมาทำหน้าที่เป็นคณะรัฐบาล²⁸

สรุปว่าการเมืองเป็นเรื่องของรัฐกับประชาชนที่มีการจัดสรรอำนาจและผลประโยชน์ร่วม ทั้งทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยผ่านกระบวนการใช้อำนาจ

²⁸สุพล ด้วยตั้งใจ, กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพ.ศ. 2541สมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2541 คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2541, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์วิทยาศาสตร์, 2541), หน้า 5.

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน

เนื่องจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นปรากฏการณ์ของกิจกรรมทางการเมืองหลายอย่างรวมกัน ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ต่างก็มุ่งเข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลทั้งสิ้น รูปแบบต่างๆ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในแต่ละสังคมอาจเน้นหรือให้ความสำคัญแตกต่างกันไป บางสังคมอาจให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ แต่บางสังคมอาจเข้าไปมีส่วนร่วมในรูปของการเดินขบวนประท้วงรัฐบาลก็ได้ นอกจากนี้ในการที่บุคคลแต่ละคนจะยึดเอาการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่างๆ เป็นแนวทางย่อมที่จะต้องมีการบวกรวมที่แตกต่างกันไปด้วย พวกที่เข้าไปช่วยหาเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งอาจดำเนินการได้ด้วยการเข้าเป็นสมาชิกพรรคคนนั้นๆ ปฏิบัติการไปตามแนวทางหรือแนวนโยบายที่พรรควางไว้ให้ ส่วนพวกที่ติดต่อโดยตรงกับผู้แทนราษฎรเพื่อหวังที่จะให้ผู้แทนช่วยเหลือการใดๆ ก็ย่อมที่จะใช้กระบวนการที่ต่างกัน

ผศ.ดร.จักษ์ พันธ์ชูเพชร กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อเสถียรภาพของการปกครองในเกือบทุกระบบรวมทั้งระบอบเผด็จการสมัยใหม่ที่ต้องมีประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเช่นกัน แต่เป็นการใช้ประโยชน์เพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพของรัฐมากกว่าที่จะเป็นมิติของประชาชนแล้วนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายรัฐ รูปแบบการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย จะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองได้หลายรูปแบบ คือ

1. การใช้สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง (Suffrage)
2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านพรรคการเมือง (Political Party)
3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group)²⁹

สิทธิพันธ์ พุทธหิน ได้สรุปนิยามการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 10 ความหมายคือ

1. การให้การสนับสนุนและการเรียกร้องต่อผู้นำในรัฐบาล เพื่อให้สนองตอบต่อความต้องการใดๆ
2. ความพยายามที่จะสร้างผลกระทบต่อการดำเนินงานของรัฐที่ได้ผลและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. กิจกรรมทางการเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น การออกเสียง การยื่นข้อเรียกร้องการประท้วง การลือบบี้ เป็นต้น

²⁹ ผศ.ดร. จักษ์ พันธ์ชูเพชร, **รัฐศาสตร์**, พิมพ์ครั้งที่ 5, (กรุงเทพมหานคร : มายด์พับลิชชิ่ง, 2550), หน้า 195 – 198.

4. การใช้สิทธิเลือกตัวแทนเข้าไปใช้อำนาจแทนตน (Representation)
5. ความรู้สึกแปลกแยกหรือตีตนออกจากระบบการเมืองอันเนื่องมาจากการถูกกีดกันไม่ให้เขาได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วม พวกนี้มีศักยภาพที่กลับมาแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่พวกเขาเห็นว่าเหมาะสมหรือยุติธรรมกว่าเก่า
6. กิจกรรมของพวกที่ตื่นตัวในทางการเมืองซึ่งกิจกรรมเหล่านี้รวมไปถึงการพูดคุยถกเถียงปัญหาในทางการเมืองก็ได้ ไม่จำเป็นเสมอไปว่าจะต้องอยู่ในรูปของการใช้สิทธิเลือกตั้ง
7. กิจกรรมทางการเมืองทุกชนิด ทั้งแบบที่ใช้ความรุนแรงและแบบที่ไม่ใช่ความรุนแรง
8. กิจกรรมทางการเมืองและกิจกรรมที่ต้องการเข้าไปมีอิทธิพลต่อการดำเนินการของข้าราชการด้วย
9. กิจกรรมต่างๆ ที่กระทบต่อการเมืองระดับชาติ แต่บางคนมองว่าจะต้องรวมถึงกิจกรรมที่กระทบต่อองค์กรส่วนท้องถิ่นด้วย
10. กิจกรรมทุกชนิดที่เป็นการเมือง³⁰

สรุปตามนิยามของสิทธิพันธ์ พุทธหุน การมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ใช่หมายถึงเฉพาะการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่หมายรวมถึงกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเมืองรวมทั้งการพูดคุย ถกเถียงกันเรื่องการเมือง และไม่ใช่เฉพาะระดับชาติแต่รวมถึงระดับท้องถิ่นด้วย

พรทิพย์ พรหมอินทร์ ให้คำนิยามว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นกิจกรรมที่ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น รูปแบบต่างๆ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงถูกแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบคือ

1. การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นกิจกรรมของบุคคลแต่ละคนในการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปใช้อำนาจในการปกครอง สิทธิในการเลือกตั้ง จึงอาจนับได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการควบคุมรัฐบาล แต่การไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่แตกต่างไปกิจกรรมการมีส่วนร่วมในรูปแบบอื่นๆ ที่สังคมเป็นผู้กำหนดโอกาสให้ เช่น 4 ปี ต่อครั้ง จึงทำให้ความรู้สึกสร้างสรรค์ของคนมีน้อยมาก
2. กิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเป็นกิจกรรมลักษณะเดียวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่เป็นรูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียง กิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ประชาชนอาจใช้เพื่อเพิ่มอิทธิพลที่เขาพึงมีต่อผลการเลือกตั้งนอกเหนือไปจากเสียงหนึ่งเสียงที่เขาได้จากสิทธิในการเลือกตั้งแล้ว กิจกรรมการรณรงค์หาเสียงนี้นับเป็นกิจกรรมที่ค่อนข้างยากเมื่อเปรียบเทียบกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

³⁰สิทธิพันธ์ พุทธหุน, **ทฤษฎีพัฒนาการเมือง**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541), หน้า 155 – 156.

3. กิจกรรมองค์กร เป็นกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มองค์กรใดๆ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์เฉพาะอย่าง หรืออาจเป็นผลประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมก็ได้

4. การติดต่อ หมายถึง การเข้าหาเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือราชการเป็นการส่วนตัวโดยปกติจะมุ่งหวังผลประโยชน์ส่วนตัวหรือครอบครัว³¹

สิทธิพันธ์ พุทธนุ ได้เสนอรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามการจำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอัลมอนด์และพาวเวลล์ ที่ค่อนข้างละเอียด กระจ่างชัดและครอบคลุมเนื้อหาการจำแนกข้างต้น ได้แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 2 รูปแบบใหญ่ๆ คือ แบบ Conventional กับ Unconventional ดังนี้

Conventional

1. การออกเสียงเลือกตั้ง
2. การพุดจาปรึกษาเรื่องการเมือง
3. กิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
4. การจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มต่างๆ
5. การติดต่อส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่ทางการเมืองและการบริการ

Unconventional

1. การยื่นข้อเสนอเรียกร้อง
2. การเดินขบวน
3. การเข้าประจันหน้ากัน
4. การละเมิดกฎระเบียบของสังคม
5. การใช้ความรุนแรงทางการเมือง
  - ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน
  - ประทุษร้ายต่อบุคคล
6. สงครามกองโจรและปฏิวัติ³²

³¹พรทิพย์ พรหมอินทร์, "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาไทยมุสลิมในมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส", **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), 2544, หน้า 11.

³²สิทธิพันธ์ พุทธนุ, **ทฤษฎีการเมือง**, อ่างแล้ว, หน้า161.

สรุป การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมที่ประชาชน หรือกลุ่มคนในสังคมได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมือง เพื่อเข้าไปมีอิทธิพลในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานของรัฐบาลเพื่อส่งผลในการตอบสนองของประชาชน การมีส่วนร่วมทางการเมือง นักสังคมวิทยาการเมืองและนักรัฐศาสตร์ จะมองต่างกันออกไป นักรัฐศาสตร์จะมองว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองในฐานะที่เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งทางการเมืองแต่นักสังคมวิทยาการเมืองมองว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะเป็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่งทางสังคม ซึ่งเป็นลักษณะเชิงกิจกรรมทางการเมืองหลายอย่างรวมกันซึ่งกิจกรรมเหล่านี้มุ่งที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลทั้งสิ้น แต่สิ่งหนึ่งที่นักรัฐศาสตร์และนักสังคมวิทยาการเมืองมองเหมือนกันคือ ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั่นเอง ด้วยเหตุนี้จึงได้พยายามทำการศึกษาและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นอย่างมาก เพราะการเข้าร่วมทางการเมืองถือได้ว่าเป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งของรัฐทุกรัฐ สังคมทุกสังคม จะต้องมียุคคนที่ทำหน้าที่ตัดสินใจทางการเมือง แต่งตั้งสนับสนุนตลอดจนถอดถอนผู้นำทางการเมือง ผู้ใดก็ตามที่เพิกเฉยหรือไม่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองจะด้วยเหตุผลใดก็แล้วแต่ ผู้นั้นย่อมมีอำนาจน้อยกว่าผู้อื่นถึงแม้ว่าเข้าร่วมทางการเมือง ไม่อาจจะมียุคอย่างมีประสิทธิภาพได้ทุกคนก็ตามแต่ก็ยังได้เปรียบกว่าผู้ที่ไม่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเลย เพราะว่าผู้ที่ไม่เข้าร่วมทางการเมืองเลยนั้นย่อมไม่อยู่ในฐานะที่จะใช้อำนาจหรือมีส่วนแบ่งในการใช้อำนาจได้เลย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการมีส่วนร่วมและรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองผู้วิจัยจึงได้นำเอาแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ **วนิดา วีระกุล** ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของ **ไพรัตน์ เตชะรินทร์** และรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ **ผศ.ดร.จักษ์ พันธุ์ชูเพชร** มาผสมผสานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูซูด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา โดยผู้วิจัยได้จำแนกการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม
4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

จิรโชค วีระชัย และคณะ ได้แบ่งลำดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากน้อยไปหามาก ได้ดังนี้

1. รับฟังหรือรับทราบข่าวสารการเมือง
2. การไปออกเสียงลงคะแนน
3. ชักชวนให้ผู้อื่นสนทนาเรื่องการเมือง
4. ชักชวนให้ผู้อื่นใช้สิทธิออกเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง
5. ช่วยโฆษณาให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีการต่างๆ
6. ติดต่อแสดงความคิดเห็นหรือข้อเรียกร้องต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองหรือนักการเมือง
7. สนับสนุนด้วยการบริจาคเงินให้พรรคการเมือง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง
8. ติดตามการหาเสียงของนักการเมืองบางคนหรือหลายคน
9. ช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งรณรงค์หาเสียง
10. เป็นสมาชิกพรรคโดยทำงานให้พรรคการเมืองเป็นประจำเสมอ
11. เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนของพรรค
12. ช่วยหาเงินเข้าเป็นกองทุนของพรรค
13. สมัครเข้าแข่งขันรับเลือกตั้งเพื่อชิงตำแหน่งทางการเมือง
14. การดำรงตำแหน่งทางการเมือง³³

พรทิพย์ พรหมอินทร์ ได้จัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจากน้อยไปหามาก ดังนี้

- 0 ไม่ไปลงคะแนนเสียง ไม่รู้ความเป็นไปทางการเมือง
- 1 ไปลงคะแนนเสียง
- 2 การมีส่วนร่วมโดยทางอ้อม เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ ดูโทรทัศน์ในเรื่องเกี่ยวกับการเมือง
ลดปัญหาการเมือง หรือติดกระดุมที่มีตราพรรคการเมือง
- 3 ช่วยวางแผนเลือกตั้ง โฆษณาหาเสียง เช่น แจกใบปลิว
- 4 เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งทางการเมือง
- 5 เป็นผู้มีตำแหน่งทางการเมือง เช่น ประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรีสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร นายกเทศมนตรีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน³⁴

³³จิระโชค วีระสัย, และคณะ, **รัฐศาสตร์ทั่วไป**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547), หน้า 403.

³⁴พรทิพย์ พรหมอินทร์, "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาไทยมุสลิมในมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส", **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, อ่างแล้ว, หน้า 18.

อรรถัย กัทผล และโสภารัตน์ สาธวงค์ ได้กำหนดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยแบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับต่ำ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ การสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การวิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ การชักชวนโน้มน้าวบุคคลให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การช่วยรณรงค์หาเสียงให้แก่พรรคการเมือง และผู้สมัครรับเลือกตั้ง การติดต่อขอความช่วยเหลือจากรัฐบาล การสนับสนุนทางการเงินแก่พรรคการเมือง การร่วมฟังปราศรัยหาเสียง การร่วมฟังอภิปราย การร่วมชบวนประท้วง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับสูง ได้แก่ การสมัครรับเลือกตั้งหรือการจัดตั้งกลุ่มองค์กรทางการเมือง³⁵

ธีระพงษ์ แก้วหางค์ เห็นว่าการมีส่วนร่วมมีลักษณะเป็นรูปของบันไดการมีส่วนร่วมในแง่ของการมีอำนาจในการตัดสินใจของประชาชน ที่เขียนโดย อาร์นสไตน์ (Arnstein) โดยเริ่มจากการไม่มีอำนาจในการตัดสินใจเลยจนไปถึงการมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเต็มที่

ในขั้นต่ำของบันไดคือขั้นถูกจำกัดกระทำ และขั้นที่สองคือขั้นชี้แจง เป็นขั้นที่ประชาชนเข้าไม่ถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงในการตัดสินใจ ในกรณีนี้จะมีกลุ่มบุคคลจำนวนน้อยที่อยู่ในอำนาจเท่านั้นที่ทำหน้าที่ตัดสินใจ วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของสองขั้นนี้ไม่ใช่เป็นการทำให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วม แต่เป็นการให้การศึกษาหรือการชี้แจงแก่ผู้ที่มาเข้าร่วมเท่านั้น

ขั้นที่สาม ถึง ห้า ก้าวหน้าถึงระดับที่เรียกว่า การมีส่วนร่วมแบบพิธีกรรมหรือการมีส่วนร่วมบางส่วน โดยขั้นที่สาม ขั้นให้ข้อมูลข่าวสาร และขั้นที่สี่ขั้นปรึกษาหารือ ความเห็นหรือข้อคิดของประชาชนได้รับการรับฟังจากผู้กุมอำนาจ แต่ภายใต้เงื่อนไขเหล่านี้ไม่สามารถรับประกันได้ว่าความคิดเห็นของพวกเขาจะได้รับการเอาใจใส่จากผู้มีอำนาจ ขั้นที่ห้า ขั้นให้แสดงความคิดเห็นเป็นขั้นสูงของการมีส่วนร่วมบางส่วนนี้ คือยอมให้คนไร้อำนาจ (Have nots) ให้คำแนะนำได้ แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งสิทธิในการตัดสินใจของผู้มีอำนาจต่อไป

บันไดลำดับสูงขึ้นไปเป็นระดับที่เรียกว่า อำนาจเป็นของประชาชนซึ่งเพิ่มระดับของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากขึ้น ประชาชนสามารถเข้าสู่ขั้นที่หกขั้นเป็นหุ้นส่วน ซึ่งจะทำให้

³⁵อรรถัย กัทผล และโสภารัตน์ สาธวงค์, **สตรีกับการพัฒนาการเมือง**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2539), หน้า 2 -11.

สามารถเข้าร่วมในการเจรจาเพื่อผลได้ผลเสีย (Trade-offs) กับผู้มีอำนาจดั้งเดิม ส่วนในขั้นที่เจ็ด ขั้นใช้อำนาจผ่านตัวแทน และขั้นที่แปด ขั้นควบคุม โดยประชาชน เป็นการใช้อำนาจตัดสินใจของประชาชนโดยผ่านตัวแทนหรือประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจนั่นเอง³⁶

ธีระพงษ์ แก้วหาญ กล่าวว่า ในการวัดการมีส่วนร่วมในมิติเชิงคุณภาพเกี่ยวกับระดับความเข้มของการมีส่วนร่วมหรือปริมาณอิทธิพลที่บุคคลมีต่อบุคคลอื่น มีการจำแนกไว้ 3 ระดับคือ

1. ระดับการมีส่วนร่วมเทียม (Pseudo - participation) หรือการมีส่วนร่วมแบบถูกกระทำ (Passive participation) การมีส่วนร่วมในระดับนี้ผู้เข้าร่วมไม่มีอำนาจใดๆ ในการตัดสินใจ แต่เป็นฝ่ายกระทำตามการตัดสินใจของบุคคลอื่นเท่านั้น
2. ระดับการมีส่วนร่วมบางส่วน (Partial Participation) การมีส่วนร่วมในระดับนี้ผู้เข้าร่วมมีส่วนในการเสนอความคิดเห็น แต่อำนาจในการตัดสินใจจะอยู่ที่บุคคลอื่น
3. ระดับการมีส่วนร่วมที่แท้จริง (Genuine Participation) การมีส่วนร่วมในระดับนี้ความคิดเห็นของบุคคลที่เข้าร่วมได้รับการรับฟัง และยอมรับเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอำนาจการตัดสินใจอยู่ที่ผู้เข้าร่วมนั่นเอง³⁷

สรุปการมีส่วนร่วมของประชาชนแบ่งเป็นระดับการเข้าร่วมว่าประชาชนจะมีการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มากน้อยแค่ไหนอยู่ในระดับใด อาจจะเข้าไปมีส่วนร่วมแค่ร่วมคิดร่วมตัดสินใจหรือบางคนร่วมกิจกรรมต่างๆ ด้วย

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สามารถ ก้อนจันทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลรามใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี ศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับน้อย ส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความสัมพันธ์ในระดับตัวแปรกับการมีส่วนร่วม พบว่า อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในตำบล มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น ส่วนเพศ ระดับรายได้

³⁶ธีระพงษ์ แก้วหาญ, **กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ประชาคม ประชาสังคม**, พิมพ์ครั้งที่ 8, (ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, 2544), หน้า 154-155.

³⁷เรื่องเดียวกัน, หน้า 157.

ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น³⁸

ภาวิณี โพธิ์มัน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีตำบลขุนคอง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่" พบว่าประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบที่แตกต่างกัน โดยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองแบบเป็นทางการมากกว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบไม่เป็นทางการ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ การดำรงตำแหน่งที่สำคัญ หรือการเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน การเข้าเป็นสมาชิกในองค์กรหรือกลุ่มจัดตั้งในชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยมีความแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติ และประชาชนเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนของประชาชน³⁹

ยศวดี นนทรี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่" พบว่าประชาชนทั้ง 3 พื้นที่มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจะมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับความเป็นชุมชนเมืองของพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล โดยประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีระดับความเป็นชุมชนเมืองต่ำจะมีระดับของการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีระดับความเป็นชุมชนเมืองปกครองและสูงตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาถึงลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในแต่ละพื้นที่ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนใหญ่แล้วประชาชนจะให้ความสนใจต่อกิจกรรมการมีส่วนร่วมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ภายหลังจากการเลือกตั้ง ประชาชนจะขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นในด้านอื่น ๆ ในส่วนของการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า การกล่อมเกลากองการเมืองและทัศนคติของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหาร

³⁸สามารถ ก้อนจันทร์, "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลขามใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี", **ภาคนิพนธ์พัฒนาสังคมมหาวิทยาลัย**, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), 2541, 96 หน้า.

³⁹ภาวิณี โพธิ์มัน, "รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีตำบลขุนคอง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่", **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2543, 109 หน้า.

ส่วนตำบล เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในทุกพื้นที่ โดยพบข้อสังเกตว่าถ้าชุมชนมีการพัฒนาไปสู่ความเป็นเมืองมากขึ้นจำนวนของปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคลและปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในพื้นที่นั้นก็จะยิ่งมีมากขึ้น⁴⁰

กิตติม์ บุญชูวิทย์ และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ประชาชนในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวน 379 คน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองแตกต่างกัน⁴¹

ปิยฉัตร พึ่งเกียรติรัมย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในจังหวัดปัตตานีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับสูง ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง ด้านการติดต่อกับทางราชการอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองอยู่ในระดับต่ำ สำหรับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้านกับปัจจัยระดับบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และศาสนาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีสถานภาพสมรสและที่รับรู้ข่าวสารทางการเมืองต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน⁴²

⁴⁰ ยศวดี นนทรีย์, "การศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่", *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2544, 137 หน้า.

⁴¹ กิตติม์ บุญชูวิทย์ และคณะ, "การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตจังหวัดขอนแก่น", *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2546, 144 หน้า.

⁴² ปิยฉัตร พึ่งเกียรติรัมย์, "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในจังหวัดปัตตานี", *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), 2547, 109 หน้า.

พรทิพย์ พรหมอินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาไทยมุสลิมในมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส : ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาไทยมุสลิม จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองอยู่ในระดับมาก และมีมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และการชักชวนผู้อื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนการสนับสนุนทางการเงินหรือสิ่งของนั้นน้อยที่สุด และข้อเสนอแนะ คือ ทางวิทยาลัยควรให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนในกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาได้มีบทบาททางการเมือง และเพิ่มความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับการเมืองให้นักศึกษาให้มีความรู้หลากหลายยิ่งขึ้น⁴³

สวัสดิ์ เพชรขาว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลที่วังจำนวน 385 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด เพราะประชาชนตื่นตัวในเรื่องการเมืองมากขึ้นและเห็นว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว⁴⁴

เทพกาญจน์ เกียรติศิริ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ผลการศึกษาค้นคว้าระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมอยู่ในระดับปานกลาง⁴⁵

⁴³พรทิพย์ พรหมอินทร์, "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาไทยมุสลิมในมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส", **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), 2548, 58 หน้า.

⁴⁴สวัสดิ์ เพชรขาว, "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช", **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2550, 52 หน้า.

⁴⁵เทพกาญจน์ เกียรติศิริ, "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม", **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2550, 129 หน้า.

วรรณิ กมลวิทย์ศิริกุล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 373 คน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนอายุและการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มสตรี⁴⁶

สุรินทร์ มณีโชติ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 395 คน ผลการวิจัยพบว่าระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีเพศแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน⁴⁷

กิตติศักดิ์ รัตนโนชา ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังสตาจังหวัดยะลา โดยภาพรวมและด้านการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง⁴⁸

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยได้แนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยได้นำเอาแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมต่าง ๆ มาผสมผสานและนำมาสรุปแนวทางที่ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาในด้าน ๆ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการเสนอปัญหา แนวทาง

⁴⁶วรรณิ กมลวิทย์ศิริกุล, "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี", **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2550, 63 หน้า.

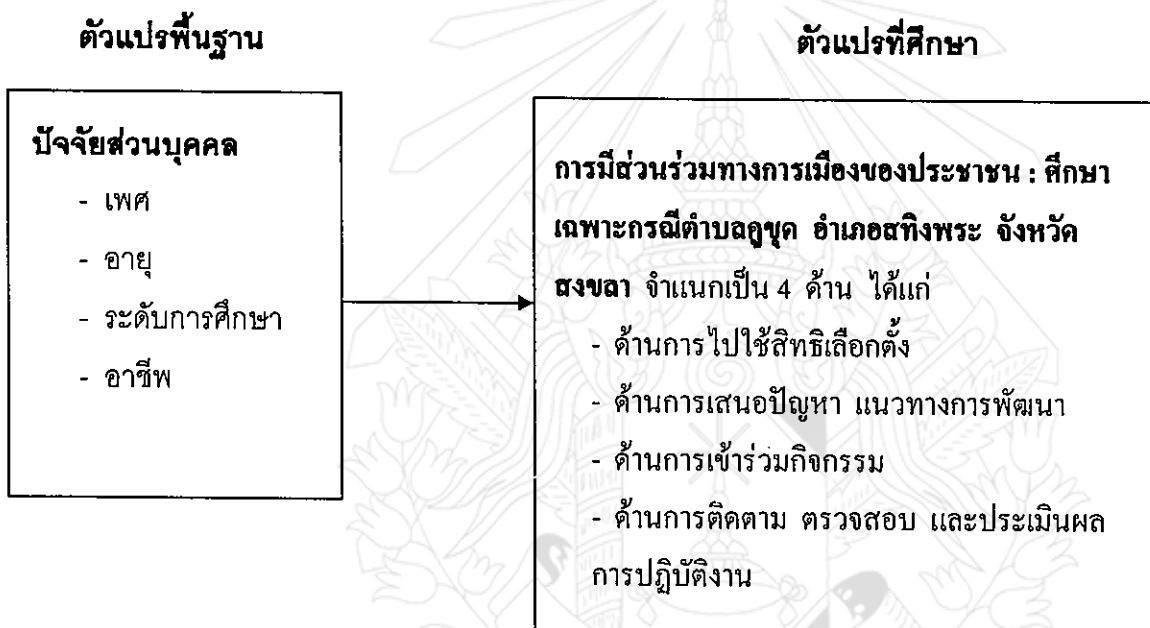
⁴⁷สุรินทร์ มณีโชติ, "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา", **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2550, 65หน้า .

⁴⁸กิตติศักดิ์ รัตนโนชา, "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา", **ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2550, 86 หน้า.

การพัฒนา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

2.6 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้นำเอาแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของวนิดา วิระกุล⁴⁹ ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของ ไพรัตน์ เตชะรินทร์⁵⁰ และรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ผศ.ดร.จักร์ พันธุ์ชูเพชร⁵¹ มาผสมผสานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

⁴⁹วนิดา วิระกุล, การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรค เลปโตสไปโรซิสของชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, อ่างแล้ว, หน้า 65.

⁵⁰ไพรัตน์ เตชะรินทร์, เศรษฐกิจชนบทไทย, อ่างแล้ว, หน้า 25.

⁵¹ผศ.ดร. จักร์ พันธุ์ชูเพชร, รัฐศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 5, อ่างแล้ว, หน้า 195 – 198.

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 **พื้นที่และประชากรที่ใช้ในการศึกษา** คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลคูขุดอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งประกอบด้วย 9 หมู่บ้าน มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนทั้งสิ้น 4,097 คน

3.1.2 **กลุ่มตัวอย่าง** คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลคูขุดอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา จำนวน 364 คน

3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.2.1 **หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ Taro Yamane¹**

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

---

¹ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี.อินเตอร์ พรินท์, 2550), หน้า 49

$$e = \text{ขนาดความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง (กำหนดให้ } e = 0.05)$$

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{4,097}{1 + 4,097(0.05)^2}$$

$$n = 364.42$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือ 364 คน

3.2.2 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนประชากร

โดยคิดจากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 364 คน คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ แล้วนำมาเทียบสัดส่วนตามจำนวนประชาชนในแต่ละหมู่บ้านได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงรายชื่อหมู่บ้าน จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	รายชื่อหมู่บ้าน	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านบางด้วน	469	42
2	บ้านศรีไชย	376	33
3	บ้านโตนดรอบ	288	26
4	บ้านคูขุด	1,059	94
5	บ้านพังจาก	565	50
6	บ้านแหลมวัง	357	32
7	บ้านดอนคันเหนือ	419	37
8	บ้านดอนคันใต้	440	39
9	บ้านคองหงส์	124	11
รวม		4,097	364

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนราษฎร ที่ว่าการอำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

ข้อมูล ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2551

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบปลายปิด (Closed - ended) และแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open - ended) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปตามตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยวัดระดับการมีส่วนร่วม 5 ระดับ กำหนดมาตรวัดแบบช่วงระยะ (Interval Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมือง

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.4.1 ศึกษาเนื้อหาและข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแบบสอบถาม

3.4.2 กำหนดขอบเขตของคำถามและร่างให้ครอบคลุมปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

3.4.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ แก้ไขข้อเสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา ถูกต้องตามหลักวิชาการและในด้านภาษาที่ใช้ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นางสาวสิริพร ศรีสุขใส นายชิน โต๊ะทรัพย์ และนายบุญส่ง ทองเอียด

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับอาสาสมัครซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยศึกษาจากประชาชนในตำบลคลองรี อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลาจำนวน 30 คน

3.4.6 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบให้คะแนน และหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง

3.4.7 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ถึง นายกองคการ บริหารส่วนตำบลคูซูด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และเก็บข้อมูล

3.5.2 นำแบบสอบถามที่ได้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยเก็บข้อมูลในแต่ละหมู่บ้านตามสัดส่วนที่กำหนด ใช้วิธีแบบบังเอิญโดยเดินลงพื้นที่เมื่อเจอกลุ่มเป้าหมายก็เก็บข้อมูลโดยไม่เจาะจงว่าเป็นใคร

3.5.3 ตรวจสอบข้อมูลและตรวจความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการ

3.5.4 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 364 ชุด จากประชาชน ในเขตพื้นที่ ตำบลคูซูด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา โดยแยกวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ วิเคราะห์แจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามตัวแปรตาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับคะแนน ตามวิธีของไลเคิร์ท² ตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มีส่วนร่วมมาก	ให้ 4 คะแนน

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 77.

มีส่วนร่วมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
มีส่วนร่วมน้อย	ให้ 2 คะแนน
มีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

โดยหาค่าเฉลี่ย(Mean) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมายของเบสต์ (Best) โดยการจัดระดับเป็น 3 ระดับ ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

ดังนั้นแต่ละระดับจะมีช่วงของคะแนนเท่ากับ 1.33 คะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.67 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.68 - 5.00 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามตัวแปรตาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับคะแนน เช่นเดียวกับตอนที่ 2

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของประชาชนกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยใช้ สถิติ t - test และ F - test กรณีพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe' - test)

ตอนที่ 5 รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข จากคำถามปลายเปิด นำเสนอเชิงพรรณนา

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐาน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ สถิติพื้นฐาน มีดังนี้

³รุ่งโรจน์ สิริไพราณานนท์, "ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการ กรณีศึกษา บริษัทสงขลาเอ็กซ์เพรส จำกัด", สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์), 2546, หน้า 24.

1) การแจกแจงความถี่

2) ค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่ต้องการหา}}{\text{จำนวนทั้งหมด}} \times 100$$

3) ค่าเฉลี่ย (mean)⁴ โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนประชากร

4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน⁵ โดยใช้สูตร

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

5) หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)⁶ ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

α หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 n หมายถึง จำนวนข้อคำถาม

⁴สงครี ชมภูวงศ์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช , 2547), หน้า 55.

⁵มลิวัลย์ สมศักดิ์, ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2543), หน้า 153.

⁶สงครี ชมภูวงศ์, การวิจัย, อ่างแล้ว, หน้า 31.

S_1^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_1^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

6) การทดสอบ t ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน ใช้ t-test⁷

$$z = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	z	แทน สถิติที่ใช้ในการทดสอบ
	$\bar{x}_1$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{x}_2$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	s_1^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	s_2^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 2

7) ทดสอบเอฟ (F - test) ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Anova) โดยใช้สูตร⁸

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน ค่าการแจกแจงของกลุ่ม
	MS_b	แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

⁷ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, อ่างแล้ว, หน้า 179.

⁸เรื่องเดียวกัน, หน้า 195.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา" ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน แล้วนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ ซึ่งดำเนินการดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ทางสถิติดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน
t value	แทน	t distribution เปรียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 ตัวแปร
F value	แทน	F distribution เปรียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 3 ตัวแปรขึ้นไป
p-value	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01
***	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.001

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรตาม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตำบลคูชูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรอิสระ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูชูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูชูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป (ปัจจัยส่วนบุคคล) ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	194	53.3
2. หญิง	170	46.7
รวม	364	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายมีจำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 และเป็นเพศหญิง จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 25 ปี	49	13.5
2. 25-34 ปี	113	31.0
3. 35-44 ปี	100	27.5
4. 45 ปีขึ้นไป	102	28.0
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 25 - 34 ปี มีจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 รองลงมาคืออายุ 45 ปีขึ้นไป มีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 อายุ

35 – 44 ปี มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ส่วนอายุต่ำกว่า 25 ปี น้อยที่สุดมีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ประถมศึกษา	50	13.7
2. มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	140	38.5
3. ปวส./อนุปริญญา	103	28.3
4.ปริญญาตรีขึ้นไป	71	19.5
รวม	364	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมาจบการศึกษาระดับปวส./อนุปริญญา มีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 ปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 และจบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีน้อยที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เกษตรกรรม	47	12.9
2. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	79	21.7
3. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	88	24.2
4. รับจ้าง/ลูกจ้าง	142	39.0
5. นักศึกษา	8	2.2
รวม	364	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง มีจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมา มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 อาชีพเกษตรกรรมมีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 ส่วนอาชีพนักศึกษา มีน้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรตาม

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการไปใช้สิทธิ
เลือกตั้ง

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ (สว./สส./สจ./สอบต.)	4.62	0.65	มาก
2. ก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองท่าน ได้ตรวจสอบรายชื่อของท่านว่ามีสิทธิ เลือกตั้งอย่างถูกต้อง	4.50	0.73	มาก
3. ท่านรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.)	4.09	0.91	มาก
4. ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.)	3.75	0.98	มาก
5. ท่านพูดชักชวนให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นไป ลงคะแนนเลือกตั้งให้บุคคลที่ท่านคิดว่า เหมาะสม	3.43	0.90	ปานกลาง
รวม	4.08	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า มีส่วนร่วมในประเด็นพูดชักชวนให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นไปลงคะแนนเลือกตั้งให้บุคคลที่ท่านคิดว่าเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนประเด็นอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอ
ปัญหา แนวทางการพัฒนา

ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อรับรู้สภาพปัญหา ต่าง ๆ ของชุมชน	3.11	0.97	ปานกลาง
2. ท่านเสนอปัญหา และแนวทางการพัฒนาใน ชุมชนของท่านต่อที่ประชุมของชุมชน	3.01	0.87	ปานกลาง
3. ท่านร่วมกำหนดแผนงานโครงการ หรือ กิจกรรม เช่น การพัฒนาด้านต่างๆที่ควร จัดทำในเขตตำบล	2.99	1.04	ปานกลาง
4. ท่านเป็นผู้ประสานงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ ของประชาชนเพื่อเสนอต่อนักการเมือง	2.94	1.05	ปานกลาง
5. ท่านร้องเรียนปัญหาต่างๆในเรื่องส่วนตัว และส่วนรวมที่ได้รับความเดือดร้อนจาก การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือนักการเมืองในระดับต่าง ๆ	2.68	0.95	ปานกลาง
6. ท่านรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องขอโครงการหรือ งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นเพื่อจัดโครงการต่างๆ	2.66	0.94	ปานกลาง
รวม	2.90	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเสนอปัญหา แนว
ทางการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่ากลุ่ม
ตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

**ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการเข้าร่วม
กิจกรรม**

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง	3.12	1.09	ปานกลาง
2. ท่านเข้าร่วมทำงานหรือปรึกษาหารือกับ นักการเมืองในระดับต่าง ๆ	2.73	1.09	ปานกลาง
3. ท่านเคยร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม การเมือง	2.84	1.07	ปานกลาง
4. ท่านให้ความร่วมมือต่อการบริหารงานด้าน ต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.20	1.05	ปานกลาง
5. ท่านเคยช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่ม การเมืองที่ท่านศรัทธาหาเสียง	2.87	1.00	ปานกลาง
6. ท่านเข้าร่วมโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพที่ ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้	2.89	1.05	ปานกลาง
รวม	2.94	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

**ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการติดตาม
ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน**

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การปฏิบัติงาน	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านติดตามข่าวสารการทำงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	3.68	0.88	มาก
2. ท่านเคยสนทนาแลกเปลี่ยนวิพากษ์วิจารณ์ กับเพื่อนฝูงเกี่ยวกับการทำงาน ของนักการเมือง	3.39	0.99	ปานกลาง
3. ท่านติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ที่เข้าไปทำ หน้าที่เป็นตัวแทนของท่าน	3.54	0.91	ปานกลาง
4. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการ ดำเนินงานโครงการต่างๆขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	3.06	1.02	ปานกลาง
5. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการทำงาน ของนักการเมืองท้องถิ่น	3.13	1.07	ปานกลาง
รวม	3.36	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นติดตามข่าวสารการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ส่วนประเด็นอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

**ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา โดยรวมทุกด้าน**

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	4.08	0.60	มาก
2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	2.90	0.77	ปานกลาง
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	2.94	0.86	ปานกลาง
4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การปฏิบัติงาน	3.36	0.77	ปานกลาง
รวม	3.32	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรอิสระ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการไปใช้
สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.)	4.68	0.65	มาก	4.54	0.65	มาก
2. ก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมือง ท่านได้ตรวจสอบรายชื่อของท่านว่ามีสิทธิเลือกตั้งอย่างถูกต้อง	4.49	0.78	มาก	4.41	0.68	มาก
3. ท่านรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.)	4.16	0.96	มาก	4.00	0.84	มาก
4. ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.)	3.86	1.01	มาก	3.72	0.93	มาก
5. ท่านพูดชักชวนให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นไปลงคะแนนเลือกตั้งให้บุคคลที่ท่านคิดว่าเหมาะสม	3.58	0.94	ปานกลาง	3.26	0.83	ปานกลาง
รวม	4.16	0.68	มาก	3.99	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมในประเด็นพูดชักชวนให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นไปลงคะแนนเลือกตั้งให้บุคคลที่ท่านคิดว่าเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนประเด็นอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนตำบลคูซูด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอ
ปัญหา แนวทางการพัฒนา จำแนกตามเพศ

ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อรับรู้สภาพปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน	3.12	1.05	ปานกลาง	3.10	0.88	ปานกลาง
2. ท่านเสนอปัญหา และแนวทางการพัฒนาในชุมชนของท่านต่อที่ประชุมของชุมชน	2.97	0.94	ปานกลาง	3.06	0.79	ปานกลาง
3. ท่านร่วมกำหนดแผนงานโครงการ หรือกิจกรรม เช่น การพัฒนาด้านต่างๆที่ควรจัดทำในเขตตำบล	3.02	0.97	ปานกลาง	2.95	1.10	ปานกลาง
4. ท่านเป็นผู้ประสานงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนเพื่อเสนอต่อนัก การเมือง	2.97	1.06	ปานกลาง	2.91	1.04	ปานกลาง
5. ท่านร้องเรียนปัญหาต่างๆในเรื่องส่วนตัว และส่วนรวมที่ได้รับความเดือดร้อนจากการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือนักการเมืองในระดับต่าง ๆ	2.66	1.01	ปานกลาง	2.69	0.89	ปานกลาง
6. ท่านรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องขอโครงการหรืองบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดโครงการต่างๆ	2.71	0.97	ปานกลาง	2.61	0.90	ปานกลาง
รวม	2.91	0.81	ปานกลาง	2.89	0.73	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนตำบลคูซูด อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ด้านการเข้าร่วม
กิจกรรม จำแนกตามเพศ

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง	3.19	1.07	ปาน กลาง	3.04	1.10	ปาน กลาง
2. ท่านเข้าร่วมทำงานหรือปรึกษาหารือกับ นักการเมืองในระดับต่าง ๆ	2.75	1.04	ปาน กลาง	2.71	1.14	ปาน กลาง
3. ท่านเคยร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มการ เมือง	2.92	1.03	ปาน กลาง	2.75	1.12	ปาน กลาง
4. ท่านให้ความร่วมมือต่อการบริหารงานด้าน ต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.24	1.11	ปาน กลาง	3.15	0.98	ปาน กลาง
5. ท่านเคยช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่ม การเมืองที่ท่านศรัทธาหาเสียง	2.95	1.08	ปาน กลาง	2.77	0.90	ปาน กลาง
6. ท่านเข้าร่วมโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพที่ ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้	2.86	1.12	ปาน กลาง	2.92	0.96	ปาน กลาง
รวม	2.99	0.88	ปาน กลาง	2.89	0.82	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมทางการเมือง
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า
ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ ด้านการติดตาม
ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน จำแนกตามเพศ

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการปฏิบัติงาน	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านติดตามข่าวสารการทำงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	3.66	0.88	ปาน กลาง	3.69	0.88	มาก
2. ท่านเคยสนทนาแลกเปลี่ยนวิพากษ์วิจารณ์ กับเพื่อนฝูงเกี่ยวกับการทำงาน ของนักการเมือง	3.44	1.03	ปาน กลาง	3.33	0.96	ปาน กลาง
3. ท่านติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ที่เข้าไป ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของท่าน	3.56	0.94	ปาน กลาง	3.51	0.87	ปาน กลาง
4. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการ ดำเนินงานโครงการต่างๆขององค์กรปก ครองส่วนท้องถิ่น	3.11	1.08	ปาน กลาง	3.01	0.95	ปาน กลาง
5. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการ ทำงานของนักการเมืองท้องถิ่น	3.24	1.10	ปาน กลาง	2.99	1.02	ปาน กลาง
รวม	3.40	0.79	ปาน กลาง	3.31	0.74	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมทางการเมือง
ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและ
เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า เพศหญิงมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นติดตามข่าวสาร
การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ส่วนประเด็นอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมี
ส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวมทุกด้าน
จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	4.16	0.68	มาก	3.99	0.49	มาก
2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	2.91	0.81	ปานกลาง	2.89	0.73	ปานกลาง
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	2.99	0.88	ปานกลาง	2.89	0.82	ปานกลาง
4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.40	0.79	ปานกลาง	3.31	0.74	ปานกลาง
รวม	3.36	0.65	ปาน กลาง	3.27	0.52	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสิงพระ จังหวัดสงขลา
ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนตามอายุ

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 25 ปี			25-34 ปี			35-44 ปี			45 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองทุกครั้งระดับ (สว./สส./สจ./สอ.บต.)	4.06	0.85	มาก	4.51	0.70	มาก	4.78	0.50	มาก	4.83	0.37	มาก
2. ก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองท่านได้ตรวจ สอบรายชื่อของท่านว่ามีสิทธิเลือกตั้งอย่างถูกต้อง	3.86	0.89	มาก	4.43	0.71	มาก	4.59	0.70	มาก	4.80	0.47	มาก
3. ท่านรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมือง เมื่ออยู่ระดับ (สว./สส./สจ./สอ.บต.)	3.51	0.84	ปานกลาง	3.64	0.88	ปานกลาง	4.48	0.75	มาก	4.48	0.74	มาก
4. ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองอยู่ระดับ (สว./สส./สจ./สอ.บต.)	3.35	0.88	ปานกลาง	3.63	0.90	ปานกลาง	3.65	1.11	ปานกลาง	3.87	0.91	ปานกลาง
5. ท่านพูดชักชวนให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นไปลงคะแนนเลือกตั้งให้บุคคลที่ท่านคิดว่าเหมาะสม	3.49	1.00	ปานกลาง	3.53	0.84	ปานกลาง	3.61	0.87	ปานกลาง	3.42	0.95	ปานกลาง
รวม	3.65	0.74	ปานกลาง	3.95	0.55	มาก	4.22	0.57	มาก	4.28	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มอายุอื่น ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็น ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.) และประเด็นก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองท่านได้ตรวจสอบรายชื่อของท่านว่ามีสิทธิเลือกตั้งอย่างถูกต้อง กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และประเด็นรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.) กลุ่มอายุ 35 – 44 ปี และกลุ่มอายุ 45 ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่วนประเด็นอื่น ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา จำแนกตามอายุ

ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 25 ปี			25 - 34 ปี			35- 44 ปี			45 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อรับรู้สภาพปัญหาต่างๆ ของชุมชน	3.45	1.08	ปานกลาง	3.12	0.96	ปานกลาง	3.01	0.89	ปานกลาง	3.04	0.97	ปานกลาง
2. ท่านเสนอปัญหา และแนวทางการพัฒนาในชุมชนของท่านต่อที่ประชุมของชุมชน	3.08	0.93	ปานกลาง	2.93	0.81	ปานกลาง	2.94	0.81	ปานกลาง	3.15	0.95	ปานกลาง
3. ท่านร่วมกำหนดแผนงานโครงการ หรือกิจกรรม เช่น การพัฒนาต่างๆที่ควรจัดทำในเขตตำบล	3.16	0.96	ปานกลาง	3.05	1.14	ปานกลาง	2.92	1.01	ปานกลาง	2.89	0.96	ปานกลาง
4. ท่านเป็นผู้ประสานงานรับเรื่องจากร้องทุกข์ของประชาชนเพื่อเสนอต่อผู้นำการเมือง	3.43	1.02	ปานกลาง	3.03	1.11	ปานกลาง	2.81	0.98	ปานกลาง	2.75	0.99	ปานกลาง
5. ท่านร้องเรียนปัญหาต่างๆในเรื่องส่วนตัวและส่วนรวมที่ได้รับความสะดวกหรือจนจากการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือนักการเมืองในระดับต่างๆ	3.12	1.01	ปานกลาง	2.46	0.89	ปานกลาง	2.68	0.92	ปานกลาง	2.70	0.95	ปานกลาง

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 25 ปี			25 – 34 ปี			35– 44 ปี			45 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. ท่านรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องขอโครงการหรืองบประมาณจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดโครงการต่างๆ	2.96	1.10	ปานกลาง	2.45	1.02	ปานกลาง	2.66	0.68	ปานกลาง	2.75	0.94	ปานกลาง
รวม	3.20	0.85	ปานกลาง	2.84	0.75	ปานกลาง	2.84	0.69	ปานกลาง	2.88	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขสิงห์พระ จังหวัดสงขลา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวนตามอายุ

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 25 ปี			25 - 34 ปี			35- 44 ปี			45 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง	3.02	1.15	ปานกลาง	3.34	1.07	ปานกลาง	2.86	0.88	ปานกลาง	3.18	1.21	ปานกลาง
2. ท่านเข้าร่วมทำงานหรือบริการหรือกับนักการเมืองในระดับต่าง ๆ	2.98	0.97	ปานกลาง	2.87	1.22	ปานกลาง	2.46	0.86	ปานกลาง	2.73	1.14	ปานกลาง
3. ท่านเคยร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มการเมือง	3.04	1.21	ปานกลาง	2.94	0.98	ปานกลาง	2.54	0.95	ปานกลาง	2.93	1.18	ปานกลาง
4. ท่านให้ความร่วมมือต่อการบริหารงานด้านต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.34	1.03	ปานกลาง	3.42	0.96	ปานกลาง	2.94	0.90	ปานกลาง	3.15	1.24	ปานกลาง
5. ท่านเคยช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มการเมืองที่ท่านศรัทธาหาเสียง	3.24	1.05	ปานกลาง	2.87	1.04	ปานกลาง	2.66	0.91	ปานกลาง	2.88	0.98	ปานกลาง
6. ท่านเข้าร่วมโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพที่ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้	3.16	1.11	ปานกลาง	3.14	1.05	ปานกลาง	2.50	0.83	ปานกลาง	2.86	1.09	ปานกลาง
รวม	3.13	0.99	ปานกลาง	3.09	0.71	ปานกลาง	2.66	0.66	ปานกลาง	2.95	1.03	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวนตามอายุ

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 25 ปี			25-34 ปี			35-44 ปี			45 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านติดตามข่าวสารการทำงานของคนในครอบครัวของท่านหรือไม่	3.49	1.17	ปานกลาง	3.87	0.77	มาก	3.63	0.88	ปานกลาง	3.60	0.79	ปานกลาง
2. ท่านเคยสนทนาแลกเปลี่ยนวิทยาทานกับเพื่อนฝูงเกี่ยวกับการทำงานของคนในครอบครัวหรือไม่	3.02	1.07	ปานกลาง	3.66	1.07	ปานกลาง	3.29	1.05	ปานกลาง	3.36	0.73	ปานกลาง
3. ท่านติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ที่เข้าไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของท่านหรือไม่	3.00	0.98	ปานกลาง	3.58	1.02	ปานกลาง	3.67	0.88	ปานกลาง	3.63	0.66	ปานกลาง
4. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่	2.82	1.09	ปานกลาง	3.12	0.95	ปานกลาง	2.96	0.91	ปานกลาง	3.21	1.14	ปานกลาง
5. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานท้องถิ่นหรือไม่	3.06	0.99	ปานกลาง	3.08	1.06	ปานกลาง	2.95	0.99	ปานกลาง	3.38	1.15	ปานกลาง
รวม	3.08	0.88	ปานกลาง	3.46	0.68	ปานกลาง	3.30	0.79	ปานกลาง	3.44	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นติดตามข่าวสารการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 25 – 34 ปี มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่วนประเด็นอื่น ๆ ทุกช่วงอายุมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขสิงห์พระ จังหวัดสงขลา โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า 25 ปี			25-34 ปี			35-44 ปี			45 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.65	0.74	ปานกลาง	3.95	0.55	มาก	4.22	0.57	มาก	4.28	0.48	มาก
2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	3.20	0.85	ปานกลาง	2.84	0.75	ปานกลาง	2.84	0.69	ปานกลาง	2.88	0.80	ปานกลาง
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.13	0.99	ปานกลาง	3.09	0.71	ปานกลาง	2.66	0.66	ปานกลาง	2.95	1.03	ปานกลาง
4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมิน ผลการปฏิบัติงาน	3.08	0.88	ปานกลาง	3.46	0.68	ปานกลาง	3.30	0.79	ปานกลาง	3.44	0.76	ปานกลาง
รวม	3.27	0.81	ปานกลาง	3.34	0.45	ปานกลาง	3.25	0.57	ปานกลาง	3.39	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มอายุ 25 – 34 ปี, 35 – 44 ปี และ 45 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขสิงห์ จังหวัดสงขลา ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า			ปวส./อนุปริญญา			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ (สว./สส./สจ./สอ.บต.)	4.58	0.64	มาก	4.77	0.63	มาก	4.53	0.64	มาก	4.45	0.65	มาก
2. ก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองท่านได้ตรวจสอบรายชื่อของท่านว่ามีสิทธิเลือกตั้งอย่างถูกต้อง	4.46	0.73	มาก	4.66	0.67	มาก	4.46	0.73	มาก	4.28	0.78	มาก
3. ท่านรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมือง เมื่อทุกระดับ (สว./สส./สจ./สอ.บต.)	4.22	0.91	มาก	4.21	0.95	มาก	4.09	0.86	มาก	3.75	0.82	มาก
4. ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ (สว./สส./สจ./สอ.บต.)	3.40	1.11	ปานกลาง	3.84	1.04	มาก	3.82	0.88	มาก	3.85	0.86	มาก
5. ท่านพูดชักชวนให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นไปลงคะแนนเลือกตั้งให้บุคคลที่ท่านคิดว่าเหมาะสม	2.84	0.84	ปานกลาง	3.47	0.92	ปานกลาง	3.62	0.78	ปานกลาง	3.37	0.88	ปานกลาง
รวม	3.90	0.48	มาก	4.19	0.65	มาก	4.10	0.61	มาก	3.94	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.) และประเด็นก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองท่านได้ตรวจสอบรายชื่อของท่านว่ามีสิทธิเลือกตั้งอย่างถูกต้อง กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และประเด็นรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.) กลุ่มอายุ 35 – 44 ปี และกลุ่มอายุ 45 ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก ส่วนประเด็นอื่น ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสหิงพระ จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า			ปวส./อนุปริญญา			ปริญญาตรีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ทำนเข้าร่วมประชุมเพื่อรับรู้สภาพปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน	2.54	0.79	ปานกลาง	3.17	1.12	ปานกลาง	3.31	0.80	ปานกลาง	3.11	0.85	ปานกลาง
2. ทำนเสนอปัญหา และแนวทางการพัฒนาในชุมชนของท่านต่อที่ประชุมของชุมชน	2.84	0.82	ปานกลาง	3.02	0.99	ปานกลาง	3.00	0.77	ปานกลาง	3.14	0.80	ปานกลาง
3. ทำนร่วมกำหนดแผนงานโครงการ หรือกิจกรรม เช่น การพัฒนาด้านต่างๆที่ควรจัดทำในเขตตำบล	2.46	1.01	ปานกลาง	3.08	0.98	ปานกลาง	3.13	0.91	ปานกลาง	2.97	1.21	ปานกลาง
4. ทำนเป็นผู้ประสานงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนเพื่อเสนอต่อนักการเมือง	2.08	0.63	น้อย	2.79	1.06	ปานกลาง	3.40	0.93	ปานกลาง	3.18	1.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ระดับการมีส่วนร่วม												
ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า			ปวส./อนุปริญญา			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	5. ทำนหรือเรียนปัญหาต่างๆในเรื่องส่วนตัว และส่วนรวมที่ได้รับความสะดวกอื่นจากการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือนักการเมืองในระดับต่าง ๆ	2.28	0.70	น้อย	2.62	1.06	ปานกลาง	2.80	0.81	ปานกลาง	2.89	0.99
6. ทำนรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องขอโครงการหรืองบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดโครงการต่างๆ	2.68	0.79	ปานกลาง	2.63	0.98	ปานกลาง	2.61	0.90	ปานกลาง	2.79	0.99	ปานกลาง
รวม	2.48	0.62	ปานกลาง	2.89	0.86	ปานกลาง	3.04	0.61	ปานกลาง	3.01	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็น เป็นผู้ประสานงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ ของประชาชนเพื่อเสนอต่อนักการเมือง และประเด็น ร้องเรียนปัญหาต่างๆในเรื่องส่วนตัวและส่วนรวมที่ได้รับความเดือดร้อน จากการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือนักการเมืองในระดับต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ส่วนประเด็นอื่น ๆ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า			ปวส./อนุปริญญา			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง	2.92	0.90	ปานกลาง	3.12	1.14	ปานกลาง	3.10	1.22	ปานกลาง	3.28	0.84	ปานกลาง
2. ท่านเข้าร่วมทำงานหรือบริการหาหรือกับการเมืองในระดับต่าง ๆ	2.35	0.82	ปานกลาง	2.66	1.13	ปานกลาง	2.73	0.99	ปานกลาง	3.15	1.17	ปานกลาง
3. ท่านเคยร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มการเมือง	2.40	0.83	ปานกลาง	2.79	1.10	ปานกลาง	2.88	1.10	ปานกลาง	3.18	1.03	ปานกลาง
4. ท่านให้ความร่วมมือต่อการบริหารงานด้านต่างๆขององค์กรปกครองท้องถิ่น	2.85	0.87	ปานกลาง	3.10	1.13	ปานกลาง	3.33	1.08	ปานกลาง	3.44	0.89	ปานกลาง
5. ท่านเคยช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มการเมืองที่ท่านศรัทธาหาเสียง	2.66	0.87	ปานกลาง	2.66	0.99	ปานกลาง	3.05	0.97	ปานกลาง	3.14	1.05	ปานกลาง
6. ท่านเข้าร่วมโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพที่ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้	2.70	0.84	ปานกลาง	2.64	1.11	ปานกลาง	3.06	0.86	ปานกลาง	3.28	1.14	ปานกลาง
รวม	2.65	0.68	ปานกลาง	2.83	0.94	ปานกลาง	3.02	0.78	ปานกลาง	3.25	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.22 กลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัด
สงขลา ด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการปฏิบัติงาน	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาหรือ เทียบเท่า			ปวส./อนุปริญญา			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านติดตามข่าวสารการทำงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	3.26	0.69	ปานกลาง	3.54	1.01	ปานกลาง	3.87	0.79	มาก	3.96	0.64	มาก
2. ท่านเคยสนทนาแลกเปลี่ยนวิทยากรวิชาการ กับเพื่อนฝูงเกี่ยวกับการทำงานของนักการเมือง	3.12	0.77	ปานกลาง	3.33	1.06	ปานกลาง	3.54	0.97	ปานกลาง	3.48	1.01	ปานกลาง
3. ท่านติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ที่เข้าไป ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของท่าน	3.34	0.59	ปานกลาง	3.64	0.95	ปานกลาง	3.41	0.90	ปานกลาง	3.66	0.98	ปานกลาง
4. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน โครงการต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2.62	0.70	ปานกลาง	3.13	1.15	ปานกลาง	3.00	1.00	ปานกลาง	3.32	0.86	ปานกลาง
5. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการ ทำงานของนักการเมืองท้องถิ่น	2.66	0.85	ปานกลาง	3.24	1.15	ปานกลาง	3.23	0.99	ปานกลาง	3.08	1.07	ปานกลาง
รวม	3.00	0.60	ปาน กลาง	3.37	0.90	ปาน กลาง	3.41	0.70	ปาน กลาง	3.50	0.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมือง ด้าน การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นติดตามข่าวสารการทำงานขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปวส./อนุปริญญา และปริญญาตรีขึ้นไปมีส่วนร่วมอยู่ใน ระดับมาก ส่วนประเด็นอื่นๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา โดยรวมทุกด้านจำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วม ทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาหรือ เทียบเท่า			ปวช./อนุปริญญา			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.90	0.48	มาก	4.19	0.65	มาก	4.10	0.61	มาก	3.94	0.52	มาก
2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	2.48	0.62	ปานกลาง	2.89	0.86	ปานกลาง	3.04	0.61	ปานกลาง	3.01	0.78	ปานกลาง
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	2.65	0.68	ปานกลาง	2.83	0.94	ปานกลาง	3.02	0.78	ปานกลาง	3.25	0.80	ปานกลาง
4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.00	0.60	ปานกลาง	3.37	0.90	ปานกลาง	3.41	0.70	ปานกลาง	3.50	0.61	ปานกลาง
รวม	3.01	0.44	ปานกลาง	3.32	0.72	ปานกลาง	3.39	0.48	ปานกลาง	3.43	0.47	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง กลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ ทุกระดับการศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนตามอาชีพ

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วม													
	เกณฑ์การประเมิน		รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว		รับจ้าง/ลูกจ้าง		นักศึกษา					
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.				
1. ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอ.บต.)	4.43	0.74	4.77	0.51	มาก	4.44	0.71	มาก	4.79	0.41	มาก	3.00	1.07	ปานกลาง
2. ก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมือง ท่านได้ตรวจสอบรายชื่อของท่านว่ามีสิทธิเลือกตั้งอย่างถูกต้อง	4.43	0.74	4.62	0.72	มาก	4.31	0.75	มาก	4.67	0.57	มาก	2.50	1.07	ปานกลาง
3. ท่านรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอ.บต.)	4.04	0.93	4.24	0.84	มาก	3.99	0.84	มาก	4.17	0.92	มาก	2.50	0.53	ปานกลาง

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วม											
	เกษตรกรรม		รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ		ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว		รับจ้าง/ลูกจ้าง		นักศึกษา			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
4. ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทางก่างเมืองทุกระดับ(สว./สจ./สจ./ สอบต.)	3.75	1.04	4.23	0.88	3.88	0.91	3.49	0.94	2.50	0.53	ปานกลาง	
5. ท่านพูดชักชวนให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นไป ลงคะแนนเลือกตั้งให้บุคคลที่ท่านคิดว่า เหมาะสม	3.63	0.81	3.57	0.86	3.63	0.79	3.24	0.91	2.50	1.07	ปานกลาง	
รวม	4.06	0.60	4.29	0.52	4.05	0.64	4.07	0.48	2.60	0.86	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 4.25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพนักศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมือง ด้าน การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาชีพเกษตรกร, รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ, ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็น พุดชักชวนให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นไปลงคะแนนเลือกตั้งให้ บุคคลที่ท่านคิดว่าเหมาะสม อาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาชีพ นักศึกษามีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น ส่วนประเด็นอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างทุกระดับ การศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา จำนวนตามอาชีพ

ด้านการเสนอปัญหา แนวทาง การพัฒนา	ระดับการมีส่วนร่วม														
	เกษตรกรรม			รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ			ค้าขายธุรกิจส่วนตัว			รับจ้างลูกจ้าง			นักศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อรับรู้สภาพปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน	2.98	0.92	ปานกลาง	3.16	1.03	ปานกลาง	3.43	0.89	ปานกลาง	2.96	0.91	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง
2. ท่านเสนอปัญหา และแนวทางการพัฒนาในชุมชนของท่านต่อที่ประชุมของชุมชน	2.98	0.94	ปานกลาง	3.07	0.93	ปานกลาง	3.18	0.90	ปานกลาง	2.92	0.71	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง
3. ท่านร่วมกำหนดแผนงานโครงการ หรือกิจกรรม เช่น การพัฒนาด้านต่างๆที่ควรจัดทำในเขตตำบล	2.87	1.06	ปานกลาง	3.08	1.32	ปานกลาง	3.18	0.90	ปานกลาง	2.88	0.86	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง
4. ท่านเป็นผู้ประสานงานรับเรื่องจากร้องทุกข์ของประชาชนเพื่อเสนอต่อนักการเมือง	2.64	1.09	ปานกลาง	3.25	1.02	ปานกลาง	3.28	1.04	ปานกลาง	2.68	0.92	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

ด้านการเสนอปัญหา แนวทาง การพัฒนา	ระดับการมีส่วนร่วม														
	เกษตกรกรม			รับราชการรัฐวิสาหกิจ			ค้าขายธุรกิจส่วนตัว			รับจ้างลูกจ้าง			นักศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. ท่านร้องเรียนปัญหาต่างๆในเรื่องส่วนตัวและส่วนรวมที่ได้รับความสะดวก รื้อนจากการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือนักการเมืองในระดับต่างๆ	2.74	1.07	ปานกลาง	2.76	0.92	ปานกลาง	2.89	0.89	ปานกลาง	2.51	0.92	ปานกลาง	2.00	1.07	น้อย
6. ท่านรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องขอโครงการหรืองบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดโครงการต่างๆ	2.87	1.01	ปานกลาง	2.67	0.96	ปานกลาง	2.83	0.87	ปานกลาง	2.52	0.90	ปานกลาง	2.00	1.07	น้อย
รวม	2.85	0.77	ปานกลาง	3.00	0.81	ปานกลาง	3.13	0.72	ปานกลาง	2.75	0.68	ปานกลาง	2.33	1.43	น้อย

จากตารางที่ 4.26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพนักศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนอาชีพเกษตรกร, รัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ, ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง มีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นร้องเรียนปัญหาต่างๆในเรื่องส่วนตัว และส่วนรวมที่ได้รับความเดือดร้อนจากการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือนักการเมืองในระดับต่าง ๆ และประเด็นรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องขอโครงการหรืองบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดโครงการต่างๆ อาชีพนักศึกษา มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ส่วนประเด็นอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามอาชีพ

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ระดับการมีส่วนร่วม														
	เกษตรกรรม			รับราชการรัฐวิสาหกิจ			ค้าขายธุรกิจส่วนตัว			รับจ้างลูกจ้าง			นักศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง	3.26	1.05	ปานกลาง	3.66	1.08	ปานกลาง	2.78	1.04	ปานกลาง	3.01	0.97	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง
2. ท่านเข้าร่วมทำงานหรือปรึกษาหารือกับนักการเมืองในระดับต่าง ๆ	2.53	1.08	ปานกลาง	3.10	1.27	ปานกลาง	2.81	1.09	ปานกลาง	2.56	0.88	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง
3. ท่านเคยร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มการเมือง	2.62	1.23	ปานกลาง	3.15	1.12	ปานกลาง	3.02	1.06	ปานกลาง	2.65	0.91	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง
4. ท่านให้ความร่วมมือต่อการบริหารงานด้านต่างๆขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	3.36	1.09	ปานกลาง	3.66	0.95	ปานกลาง	3.27	1.10	ปานกลาง	2.89	0.92	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง
5. ท่านเคยช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มการเมืองที่ท่านศรัทธาหาเสียง	2.83	0.94	ปานกลาง	2.97	1.15	ปานกลาง	3.10	1.02	ปานกลาง	2.69	0.84	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง
6. ท่านเข้าร่วมโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพที่ทางองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้	2.89	1.18	ปานกลาง	3.19	0.88	ปานกลาง	2.99	1.02	ปานกลาง	2.68	1.03	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง
รวม	2.91	0.91	ปานกลาง	3.29	0.72	ปานกลาง	2.99	0.90	ปานกลาง	2.75	0.76	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพ มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน จำแนกตามอาชีพ

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	ระดับการมีส่วนร่วม														
	เกษตรกรรม			รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ			ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว			รับจ้าง/ลูกจ้าง			นักศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านติดตามข่าวสารการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.62	0.82	ปานกลาง	4.33	0.57	มาก	3.57	0.91	ปานกลาง	3.46	0.76	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง
2. ท่านเคยสนทนาแลกเปลี่ยนวิทยาทรรศน์ กับเพื่อนฝูงเกี่ยวกับการทำงานของนักการเมือง	3.23	0.91	ปานกลาง	4.04	0.81	มาก	3.40	1.12	ปานกลาง	3.15	0.83	ปานกลาง	2.00	1.07	น้อย
3. ท่านติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ที่เข้าไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของท่าน	3.53	0.72	ปานกลาง	4.24	0.85	มาก	3.24	0.84	ปานกลาง	3.39	0.75	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน		ระดับการมีส่วนร่วม															
		เกษตรกรรม			รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ			ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว			รับจ้าง/ลูกจ้าง			นักศึกษา			
$\bar{X}$	S.D	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.28	1.06	ปานกลาง	3.43	1.07	ปานกลาง	2.84	1.05	ปานกลาง	2.98	0.86	ปานกลาง	2.00	1.07	น้อย			
3.26	1.11	ปานกลาง	3.47	1.22	ปานกลาง	3.06	1.05	ปานกลาง	2.97	0.88	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง			
3.38	0.80	ปานกลาง	3.90	0.57	มาก	3.22	0.77	ปานกลาง	3.19	0.63	ปานกลาง	2.30	1.39	น้อย			
รวม																	

จากตารางที่ 4.28 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาชีพนักศึกษา มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ส่วนอาชีพเกษตรกรรม, ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในประเด็นเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประเด็นเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานของนักการเมืองท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลางส่วนประเด็นอื่น ๆ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และอาชีพนักศึกษามีส่วนร่วมในประเด็นเคยสนทนาแลกเปลี่ยนวิพากษ์วิจารณ์กับเพื่อนฝูงเกี่ยวกับการทำงานของนักการเมือง และประเด็นเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับน้อย ส่วนประเด็นอื่น ๆ ทุกอาชีพมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา โดยรวมทุกด้านจำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม														
	เกษตรกรรม			รับราชการรัฐวิสาหกิจ			ค้าขายธุรกิจส่วนตัว			รับจ้าง/ลูกจ้าง			นักศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	4.06	0.60	มาก	4.29	0.52	มาก	4.05	0.64	มาก	4.07	0.48	มาก	2.60	0.86	ปานกลาง
2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	2.85	0.77	ปานกลาง	3.00	0.81	ปานกลาง	3.13	0.72	ปานกลาง	2.75	0.68	ปานกลาง	2.33	1.43	น้อย
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	2.91	0.91	ปานกลาง	3.29	0.72	ปานกลาง	2.99	0.90	ปานกลาง	2.75	0.76	ปานกลาง	2.50	1.60	ปานกลาง
4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.38	0.80	ปานกลาง	3.90	0.57	มาก	3.22	0.77	ปานกลาง	3.19	0.63	ปานกลาง	2.30	1.39	น้อย
รวม	3.30	0.57	ปานกลาง	3.62	0.46	ปานกลาง	3.35	0.62	ปานกลาง	3.19	0.49	ปานกลาง	2.43	1.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.29 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอาชีพเกษตรกรรม, รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ, ค้าขายธุรกิจส่วนตัว และอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่วนอาชีพนักศึกษามีส่วนร่วมในด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่นๆ ทุกอาชีพมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

ตารางที่ 4.30 ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรเพศ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	เพศ				t	p-value
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	4.16	0.68	3.99	0.49	2.754**	0.006
2. ด้านการเสนอปัญหาแนวทางการพัฒนา	2.91	0.81	2.89	0.73	0.268	0.789
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	2.99	0.88	2.89	0.82	1.058	0.291
4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.40	0.79	3.31	0.74	1.216	0.225
รวม	3.36	0.65	3.27	0.52	1.547	1.123

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.31 ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรอายุ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-value
ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	3	17.071	5.690	17.785***	0.000
	ภายในกลุ่ม	360	115.184	0.320		
	รวม	363	132.255			
ด้านการเสนอปัญหาแนวทาง การพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	3	5.272	1.757	3.017*	0.030
	ภายในกลุ่ม	360	209.695	0.582		
	รวม	363	214.967			
ด้านเข้าร่วมกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	12.373	4.124	5.849**	0.001
	ภายในกลุ่ม	360	253.830	0.705		
	รวม	363	266.202			
ด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	6.021	2.007	3.459*	0.017
	ภายในกลุ่ม	360	208.865	0.580		
	รวม	363	214.885			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.068	0.356	1.013	0.387
	ภายในกลุ่ม	360	126.560	0.352		
	รวม	363	127.628			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านการเสนอปัญหาแนวทาง การพัฒนา มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านเข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.32 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอายุแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูชูด อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ต่ำกว่า 25 ปี	25-34 ปี	35-44 ปี	45 ปีขึ้นไป
		3.65	3.95	4.22	4.28
ต่ำกว่า 25 ปี	3.65	-	0.30 (0.00)	0.57 (0.00)	0.63 (0.00)
25-34 ปี	3.95		-	0.27 (0.00)	0.33 (0.00)
35-44 ปี	4.22			-	0.06 (0.45)
45 ปีขึ้นไป	4.28				-

จากตารางที่ 4.32 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอายุที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 มีจำนวน 5 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปี มีส่วนร่วมน้อยกว่ากลุ่มอายุ 25 - 34 ปี, กลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปีมีส่วนร่วมน้อยกว่ากลุ่มอายุ 35 - 44 ปี, กลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปีมีส่วนร่วมน้อยกว่ากลุ่มอายุ 45 ปีขึ้นไป, กลุ่มอายุ 25 - 34 ปีมีส่วนร่วมน้อยกว่ากลุ่มอายุ 35 - 44 ปี และกลุ่มอายุ 25 - 34 ปีมีส่วนร่วมน้อยกว่ากลุ่มอายุ 45 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.33 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอายุแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูคต อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา

ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ต่ำกว่า 25 ปี	25 – 34 ปี	35 – 44 ปี	45 ปีขึ้นไป
		3.20	2.84	2.84	2.88
ต่ำกว่า 25 ปี	3.20	-	0.36 (0.01)	0.36 (0.01)	0.32 (0.02)
25-34 ปี	2.84		-	0.00 (0.97)	0.04 (0.71)
35-44 ปี	2.84			-	0.04 (0.69)
45 ปีขึ้นไป	2.88				-

จากตารางที่ 4.33 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอายุที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุ ต่ำกว่า 25 ปีมีส่วนร่วมมากกว่ากลุ่มอายุ 25 – 34 ปี, กลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปีมีส่วนร่วมมากกว่ากลุ่มอายุ 35 – 44 ปี และกลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปีมีส่วนร่วมมากกว่ากลุ่มอายุ 45 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.34 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอายุแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ต่ำกว่า 25 ปี	25-34 ปี	35-44 ปี	45 ปีขึ้นไป
		3.13	3.09	2.66	2.95
ต่ำกว่า 25 ปี	3.13	-	0.04 (0.79)	0.47 (0.00)	0.18 (0.22)
25-34 ปี	3.09		-	0.43 (0.00)	0.14 (0.22)
35-44 ปี	2.66			-	0.29 (0.01)
45 ปีขึ้นไป	2.95				-

จากตารางที่ 4.34 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอายุที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปี มีส่วนร่วมมากกว่า กลุ่มอายุ 35-44 ปี กลุ่มอายุ 25-34 ปี มีส่วนร่วมมากกว่า กลุ่มอายุ 35-44 ปี และกลุ่มอายุ 35-44 ปี มีส่วนร่วมน้อยกว่ากลุ่มอายุ 45 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอายุแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ด้านการ
ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

ด้านการติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ต่ำกว่า 25 ปี	25 – 34 ปี	35 – 44 ปี	45 ปีขึ้นไป
		3.08	3.46	3.30	3.44
ต่ำกว่า 25 ปี	3.08	-	0.38 (0.00)	0.22 (0.10)	0.36 (0.01)
25-34 ปี	3.46		-	0.16 (0.12)	0.02 (0.80)
35-44 ปี	3.30			-	0.14 (0.21)
45 ปีขึ้นไป	3.44				-

จากตารางที่ 4.35 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอายุที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปีมีส่วนร่วมน้อยกว่ากลุ่มอายุ 25 – 34 ปี และกลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปีมีส่วนร่วมน้อยกว่ากลุ่มอายุ 45 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.36 ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูซูด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	3	4.886	1.629	4.603**	0.004
	ภายในกลุ่ม	360	127.369	0.354		
	รวม	363	132.255			
ด้านการเสนอปัญหา แนวทาง การพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	3	11.804	3.935	6.972***	0.000
	ภายในกลุ่ม	360	203.163	0.564		
	รวม	363	214.967			
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	13.404	4.468	6.363***	0.000
	ภายในกลุ่ม	360	252.799	0.702		
	รวม	363	266.202			
ด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	8.202	2.734	4.762**	0.003
	ภายในกลุ่ม	360	206.683	0.574		
	รวม	363	214.885			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	6.268	2.089	6.198***	0.000
	ภายในกลุ่ม	360	121.360	0.337		
	รวม			127.628		

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งและด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ตารางที่ 4.37 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลาด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา หรือ เทียบเท่า	ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญา ตรีขึ้นไป
		3.90	4.19	4.10	3.94
ประถมศึกษา	3.90	-	0.29 (0.00)	0.20 (0.05)	0.04 (0.73)
มัธยมศึกษาหรือ เทียบเท่า	4.19		-	0.09 (0.25)	0.25 (0.00)
ปวส./อนุปริญญา	4.10			-	0.16 (0.07)
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.94				-

จากตารางที่ 4.37 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ระดับการศึกษาที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมน้อยกว่ามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า และระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมมากกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ตารางที่ 4.38 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสติงพระ จังหวัดสงขลา ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา

ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	ปวส/ อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป
		2.48	2.89	3.04	3.01
ประถมศึกษา	2.48	-	0.41 (0.00)	0.56 (0.00)	0.53 (0.00)
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	2.89		-	0.15 (0.11)	0.12 (0.24)
ปวส/อนุปริญญา	3.04			-	0.03 (0.82)
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.01				-

จากตารางที่ 4.38 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ระดับการศึกษาที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมน้อยกว่ามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า, ระดับประถมศึกษามีส่วนร่วมน้อยกว่าระดับปวส./อนุปริญญา และระดับประถมศึกษามีส่วนร่วมน้อยกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ตารางที่ 4.39 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	ปวส./อนุปริญญา	ปริญญาตรีขึ้นไป
		2.65	2.83	3.02	3.25
ประถมศึกษา	2.65	-	0.28 (0.19)	0.37 (0.01)	0.60 (0.00)
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	2.83		-	0.19 (0.08)	0.42 (0.00)
ปวส./อนุปริญญา	3.02			-	0.23 (0.09)
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.25				-

จากตารางที่ 4.39 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ระดับการศึกษาที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมน้อยกว่าระดับปวส./อนุปริญญา, ระดับประถมศึกษามีส่วนร่วมน้อยกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป และระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีส่วนร่วมน้อยกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ตารางที่ 4.40 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูบุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผล การปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	ปวส/ อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป
		3.00	3.37	3.41	3.50
ประถมศึกษา	3.00	-	0.37 (0.00)	0.41 (0.00)	0.50 (0.00)
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	3.37		-	0.04 (0.70)	0.13 (0.25)
ปวส/อนุปริญญา	3.41			-	0.09 (0.44)
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.50				-

จากตารางที่ 4.40 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ระดับการศึกษาที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษามีส่วนร่วมน้อยกว่ามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า, ระดับประถมศึกษามีส่วนร่วมน้อยกว่าระดับปวส./อนุปริญญา และระดับประถมศึกษามีส่วนร่วมน้อยกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ตารางที่ 4.41 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูซูด อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยภาพรวม

โดยภาพรวม	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	ปวส/ อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป
		3.01	3.32	3.39	3.43
ประถมศึกษา	3.01	-	0.31 (0.00)	0.38 (0.00)	0.42 (0.00)
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	3.32		-	0.07 (0.33)	0.11 (0.22)
ปวส/อนุปริญญา	3.39			-	0.04 (0.74)
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.43				-

จากตารางที่ 4.41 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ระดับการศึกษาที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษามีส่วนร่วมน้อยกว่ามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมน้อยกว่าระดับปวส./อนุปริญญา และระดับประถมศึกษามีส่วนร่วมน้อยกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ตารางที่ 4.42 ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด
อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรอาชีพ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	4	21.009	5.252	16.949***	0.000
	ภายในกลุ่ม	359	111.246	0.310		
	รวม	363	132.255			
ด้านการเสนอปัญหาแนวทาง การพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	4	11.595	2.899	5.117**	0.001
	ภายในกลุ่ม	359	203.373	0.566		
	รวม	363	214.967			
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	4	16.798	4.200	6.045***	0.000
	ภายในกลุ่ม	359	249.404	0.695		
	รวม	363	266.202			
ด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	4	37.833	9.458	19.178***	0.000
	ภายในกลุ่ม	359	177.052	0.493		
	รวม	363	214.885			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	15.883	3.971	12.757***	0.000
	ภายในกลุ่ม	359	111.744	0.311		
	รวม	363	127.628			

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4.42 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำแนกตามอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมและด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนามีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4.43 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอาชีพต่างกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขจิงพระ จังหวัดสงขลา
ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	เกษตรกรรม	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	รับจ้าง/ลูกจ้าง	นักศึกษา
เกษตรกรรม	4.06	4.06	4.29 (0.03)	4.05 (0.94)	4.07 (0.87)	2.60 (0.00)
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.29	-	-	0.24 (0.01)	0.22 (0.01)	1.69 (0.00)
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	4.05	-	-	-	0.02 (0.76)	1.45 (0.00)
รับจ้าง/ลูกจ้าง	4.07	-	-	-	-	1.47 (0.00)
นักศึกษา	2.60	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.43 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอาชีพที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน มีจำนวน 7 คู่ ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรม มีส่วนร่วมน้อยกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ, อาชีพเกษตรกรรมมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพนักศึกษา, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพนักศึกษา, อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพนักศึกษา และอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพนักศึกษา

ตารางที่ 4.44 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอาชีพต่างกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัด
สงขลา ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา

ด้านการเสนอปัญหา แนว ทางการพัฒนา	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	เกษตรกรรม	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง/ ลูกจ้าง	นักศึกษา
เกษตรกรรม	2.85	-	0.15 (0.27)	0.28 (0.04)	0.10 (0.43)	0.53 (0.08)
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.00	-	-	0.13 (0.26)	0.25 (0.02)	0.67 (0.02)
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.13	-	-	-	0.38 (0.00)	0.80 (0.00)
รับจ้าง/ลูกจ้าง	2.75	-	-	-	-	0.42 (0.13)
นักศึกษา	2.33	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.44 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอาชีพที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน มีจำนวน 5 คู่ ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรมมีส่วนร่วมน้อยกว่าอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพนักศึกษา อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง และอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพนักศึกษา

ตารางที่ 4.45 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอาชีพต่างกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	เกษตรกรรม	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	รับจ้าง/ ลูกจ้าง	นักศึกษา
เกษตรกรรม	2.91	-	0.38 (0.02)	0.08 (0.59)	0.16 (0.23)	0.41 (0.19)
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.29	-	-	0.30 (0.02)	0.54 (0.00)	0.79 (0.01)
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	2.99	-	-	-	0.24 (0.03)	0.49 (0.11)
รับจ้าง/ลูกจ้าง	2.75	-	-	-	-	0.25 (0.42)
นักศึกษา	2.50	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.45 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอาชีพที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน มีจำนวน 5 คู่ ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรมมีส่วนร่วมน้อยกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพนักศึกษา และอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง

ตารางที่ 4.46 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอาชีพต่างกันกับกรณีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา
ด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	เกษตรกรรม	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	รับจ้าง/ ลูกจ้าง	นักศึกษา
เกษตรกรรม	3.62	-	0.29 (0.00)	0.05 (0.20)	0.16 (0.11)	1.12 (0.00)
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.33	-	-	0.76 (0.00)	0.87 (0.00)	1.83 (0.00)
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.57	-	-	-	0.11 (0.73)	1.07 (0.00)
รับจ้าง/ลูกจ้าง	3.46	-	-	-	-	0.96 (0.00)
นักศึกษา	2.50	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.46 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอาชีพที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน มีจำนวน 7 คู่ ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรม มีส่วนร่วมน้อยกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ, อาชีพเกษตรกรรม มีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพนักศึกษา, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมนอกจากอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมนอกจากอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมนอกจากอาชีพพนักงานศึกษา, อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมนอกจากอาชีพพนักงานศึกษา และอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างมีส่วนร่วมนอกจากอาชีพพนักงานศึกษา

ตารางที่ 4.47 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีอาชีพต่างกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัด
สงขลา โดยรวม

โดยภาพรวม	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	เกษตรกรรม	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง/ลูกจ้าง	นักศึกษา
เกษตรกรรม	3.30	3.30	3.62	3.35	3.19	2.43
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.30	-	0.32 (0.00)	0.05 (0.63)	0.11 (0.24)	0.87 (0.00)
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.35	3.62	-	0.27 (0.00)	0.43 (0.00)	1.19 (0.00)
รับจ้าง/ลูกจ้าง	3.19	3.35	3.62	-	0.16 (0.04)	0.92 (0.00)
นักศึกษา	2.43	3.19	3.35	3.62	-	0.76 (0.00)

จากตารางที่ 4.47 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอาชีพที่มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 มีจำนวน 8 คู่ ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรมมีส่วนร่วมน้อยกว่าอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ, อาชีพเกษตรกรรมมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพนักศึกษา, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพนักศึกษา, อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวกับอาชีพนักศึกษา และอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพนักศึกษา

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ตารางที่ 4.48 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา ความถี่ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบปัญหาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำแนกตามปัญหา

ปัญหา	ความถี่
1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	18
1.1 ประชาชนเบื่อการเลือกตั้ง เบื่อการเมือง	7
1.2 ขาดการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอย่างทั่วถึง	5
1.3 ประชาชนไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	3
1.4 มีการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง	3
2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	12
2.1 นักการเมืองเสนอแนวทางทำเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง	5
2.2 ประชาชนทั่วไปไม่มีโอกาสเข้าไปเสนอแนวทางการพัฒนา	4
2.3 การทุจริตในการจัดทำโครงการต่างๆ ทำให้พัฒนาได้น้อย	3
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	16
3.1 ประชาชนให้ความร่วมมือน้อย ไม่สนใจร่วมกิจกรรม ไม่มีเวลาเข้าร่วม	6
3.2 ทำกิจกรรมเฉพาะกลุ่ม ประชาชนส่วนมากไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5
3.3 ไม่มีกิจกรรมให้ประชาชนทำร่วมกัน	3
3.4 การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมน้อยเกินไปทำให้ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร	2
4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	14
4.1 ไม่มีการประเมินผล ประชาชนไม่ได้ตรวจสอบ	8
4.2 การทำงานของนักการเมืองยากต่อการตรวจสอบ	3
4.3 ประชาชนไม่กล้าตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองกลัวอันตราย	3
รวม	60

ตารางที่ 4.48 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเสนอปัญหาทั้งหมดมีความถี่ 60 จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 42 คน ได้เสนอปัญหา อันดับที่ 1 คือ ด้านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนความถี่ 18 อันดับที่ 2 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวนความถี่ 16 อันดับที่ 3 ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวนความถี่ 14 ส่วนด้านเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา มีผู้เสนอน้อยที่สุด จำนวนความถี่ 12

ตารางที่ 4.49 แสดงแนวทางแก้ไข และความถี่ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำแนกตามแนวทางแก้ไข

แนวทางแก้ไข	ความถี่
1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	13
1.1 รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	6
1.2 สร้างจิตสำนึกว่าเป็นหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย	4
1.3 ปรามปรามการซื้อสิทธิ ขายเสียง และผู้ที่ใช้อิทธิพลทางการเมืองอย่างจริงจัง	3
2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	14
2.1 ให้มีผู้รับความคิดเห็นและนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา	5
2.2 ในการจัดทำโครงการควรมีการทำประชาพิจารณ์	4
2.3 ลดการเห็นประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง	4
2.4 ให้ประชาชนมีส่วนร่วมพูด คิด ทำในการพัฒนา	1
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	12
3.1 จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนจริง ๆ	7
3.2 ให้หน่วยงานราชการจัดกิจกรรมให้ทำร่วมกันในชุมชน	4
3.3 จัดกิจกรรมให้ตรงกับวันหยุด	1
4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	15
4.1 ประชาชนต้องร่วมกันตรวจสอบเพื่อป้องกันการทุจริต	5
4.2 ให้โอกาสประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบการทำงานของนักรการเมือง	5
4.2 ราชการต้องชี้แจงการดำเนินงานให้ประชาชนทราบเป็นระยะ ๆ	3
4.3 ให้ความคุ้มครองต่อผู้ที่ทำการตรวจสอบ	2
รวม	54

จากตารางที่ 4.49 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเสนอแนวทางแก้ไขทั้งหมดมีความถี่ 54 จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 42 คน มีผู้เสนอแนะแนวทางแก้ไข อันดับที่ 1 คือ ด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวนความถี่ 15 อันดับที่ 2 ด้านการเสนอปัญหาแนวทางการพัฒนา จำนวนความถี่ 14 อันดับที่ 3 ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนความถี่ 13 และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมมีผู้เสนอแนวทางแก้ไขน้อยที่สุด มีจำนวนความถี่ 12

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา โดยวิธีการดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา จำนวน 364 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ใน 4 ด้าน คือ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา ด้านเข้าร่วมกิจกรรม และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น เสนอแนะปัญหาการมีส่วนร่วม และแนวทางแก้ไข ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความคิดได้อย่างอิสระ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ประมวผลทางสถิติสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูซูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชาย มีจำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 และเป็นเพศหญิง จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7

2) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 25 – 34 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 รองลงมาคืออายุ 45 ปีขึ้นไป มีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 อายุ 35 – 44 ปี มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ส่วนอายุต่ำกว่า 25 ปี น้อยที่สุดมีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

3) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมาจบการศึกษาระดับปวส./อนุปริญญา มีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 ปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 และจบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีน้อยที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7

4) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง มีจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมามีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 อาชีพเกษตรกรมีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 ส่วนอาชีพนักศึกษา มีน้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2

5.1.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุดอำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรตาม

1) กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า มีส่วนร่วมในประเด็นพูดชักชวนให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นไปลงคะแนนเลือกตั้งให้บุคคลที่ท่านคิดว่าเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนประเด็นอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

2) กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

3) กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

4) กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นติดตามข่าวสารการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ส่วนประเด็นอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

5) กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

5.1.3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุดอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรอิสระ

1) ประชาชนตำบลคูขุดทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมในด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

2) ประชาชนตำบลคูขุดทุกช่วงอายุมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มอายุ 25 – 34 ปี, 35 – 44 ปี และ 45 ปี ขึ้นไปมีส่วนร่วมด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

3) ประชาชนตำบลคูขุดทุกระดับการศึกษามีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง กลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ ทุกระดับการศึกษา มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

4) ประชาชนตำบลคูขุดทุกอาชีพมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอาชีพเกษตรกรรม, รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ, ค้าขายธุรกิจส่วนตัว และอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ส่วนอาชีพนักศึกษามีส่วนร่วมในด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ ทุกอาชีพมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

5.1.4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลาที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน

1) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

2) กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านเข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งและด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

4) กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมและด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนามีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.1.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำนวน 4 ด้าน

1) ปัญหา

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ ประชาชนเมื่อการเลือกตั้ง เมื่อการเมือง ขาดการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอย่างทั่วถึง ประชาชนไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และมีการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง

ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา ได้แก่ นักการเมืองเสนอแนวทางทำเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง ประชาชนทั่วไปไม่มีโอกาสเข้าไปเสนอแนวทางการพัฒนา และมีการทุจริตในการจัดทำโครงการต่างๆ ทำให้พัฒนาได้น้อย

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ประชาชนให้ความร่วมมือน้อย ไม่สนใจร่วมกิจกรรม ไม่มีเวลาเข้าร่วม มีการทำกิจกรรมเฉพาะกลุ่ม ประชาชนส่วนมากไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่มีกิจกรรมให้ประชาชนทำร่วมกัน และการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมน้อยเกินไปทำให้ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ ไม่มีการประเมินผล ประชาชนไม่ได้ตรวจสอบ การทำงานของนักการเมืองยากต่อการตรวจสอบ และประชาชนไม่กล้าตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองกลัวอันตราย

2) แนวทางแก้ไข

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ รมว.คป.ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สร้างจิตสำนึกว่าเป็นหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย และควรมีการปราบปรามการซื้อสิทธิ ขายเสียง และผู้ที่ซื้อสิทธิพลทางการเมืองอย่างจริงจัง

ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา ได้แก่ ให้มีผู้รับความคิดเห็นและนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ในการจัดทำโครงการควรมีการทำประชาพิจารณ์ ลดการเห็นประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง และให้ประชาชนมีส่วนร่วมพูด คิด ทำในการพัฒนา

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนจริง ๆ ให้นายงานราชการจัดกิจกรรมให้ทำร่วมกันในชุมชน และให้จัดกิจกรรมให้ตรงกับวันหยุด

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ ประชาชนต้องร่วมกันตรวจสอบเพื่อป้องกันการทุจริต ให้โอกาสประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง ราชการต้องชี้แจงการดำเนินงานให้ประชาชนทราบเป็นระยะ ๆ และให้ความคุ้มครองต่อผู้ที่ทำการตรวจสอบ

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งจะได้อภิปรายผลในแต่ละประเด็น ดังนี้

1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มอายุ 25- 34 ปี, 35 – 44 ปี และ 45 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพนักศึกษา มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาชีพอื่น ๆ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนตระหนักในหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตยที่จะต้องไปเลือกตั้ง เลือกผู้แทนที่จะเข้าไปทำหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ของประชาชน และที่สำคัญประชาชนส่วนใหญ่กลัวถูกตัดสิทธิทางการเมืองถ้าไม่ไปเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีประชาชนไม่น้อยเข้าใจว่าถ้าไม่ไปเลือกตั้งถือว่าผิดกฎหมาย จึงไม่ยอมทำผิดกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ปิยจักร พึ่งเกียรติรัมย์** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในจังหวัดปัตตานีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สวัสดิ์ เพชรขาว** ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลที่วังจำนวน 385 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด เพราะประชาชนตื่นตัวในเรื่องการเมืองมากขึ้นและเห็นว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว

2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพนักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย ส่วนอาชีพอื่น ๆ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ ปานกลาง

ทั้งนี้อธิบายได้ว่า นักศึกษาต้องไปเรียนหนังสือ ไม่ได้อยู่ในชุมชน ไม่ให้ความสำคัญกับการเมือง และอาจยังไม่เห็นความสำคัญของการเข้าไปมีส่วนร่วม โดยเฉพาะในการเสนอปัญหาหรือแนวทางการพัฒนาในชุมชน เป็นเรื่องของคนในชุมชนที่จะต้องร่วมมือกันในการพัฒนาหรือเรียกร้องให้นักการเมืองหรือตัวแทนที่เราเลือกตั้งเข้าไปกลับมาพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **วนิดา วิระกุล** ได้เสนอแนวคิดและธรรมชาติของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า ผู้ที่ปฏิบัติงานพัฒนาจะต้องเชื่อว่าประชาชนในชุมชนรู้ว่าพวกตนต้องการอะไร ประชาชนมีศักยภาพเพียงพอที่จะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงชีวิตของตน ประชาชนมีความสามารถซ่อนเร้นที่จะค้นหาทางเลือกของท้องถิ่น ความเป็นไปได้ต่าง ๆ จากภายนอก เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาของพวกเขาเองและวางแผนเพื่อการพัฒนาตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วรรณิ กมลวิทย์ศิริกุล** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 373 คน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกเพศ ทุกอายุ ทุกระดับการศึกษา และทุกอาชีพมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมหรือร่วมทำงานเกี่ยวกับการเมือง มีการทำกิจกรรมกันเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะคน ไม่มีกิจกรรมให้ประชาชนทำร่วมกันและการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาจไม่ทั่วถึง และในการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือนักการเมืองต่าง ๆ เป็นเรื่องยาก เพราะนักการเมืองส่วนใหญ่เมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้วจะไม่ค่อยลงมาพัฒนาในพื้นที่ ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งแต่หลังจากการเลือกตั้งแล้วประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น เพราะไม่มีโอกาส ซึ่งในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ จะต้องสร้างโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามาร่วมให้มากที่สุดเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ปรัชญา**

เวสารัชช ได้อธิบายไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนครอบคลุมการสร้างโอกาสที่เอื้อให้สมาชิกทุกคนของชุมชนและของสังคมได้ร่วมกิจกรรมซึ่งนำไปสู่และมีอิทธิพลต่อกระบวนการพัฒนา และเอื้อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เทพกาญจน์ เกียรติศิริ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ผลการศึกษาค้นพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก อาชีพนักศึกษามีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ส่วนอาชีพอื่น ๆ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจเป็นกลุ่มที่มีความรู้และมีความสนใจในการติดตามข่าวสารบ้านเมือง และเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพร้อมที่จะเข้าไปตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากมีการดำเนินงานแล้วส่งผลกระทบต่อชุมชนหรือไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาในชุมชนส่วนนักศึกษาที่มีส่วนร่วมน้อยเพราะต้องไปเรียนหนังสือ ต้องออกนอกพื้นที่ ไม่ค่อยได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **กิตติ์ มนูญวิทย์ และคณะ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ประชาชนในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวน 379 คน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองแตกต่างกัน

แต่ในส่วน of อาชีพอื่น ๆ เพศ อายุ และระดับการศึกษา มีส่วนร่วมด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง เพราะส่วนใหญ่ในการดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือของนักการเมืองไม่ค่อยมีการประเมินผลและไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าร่วมตรวจสอบ และประเมินผล และไม่มี การสานต่อโครงการทำให้ชุมชนไม่ได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแนวคิดของ **ฉัตรชัย นวลเทียน** ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบทจะต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและบุคคลภายนอก เพื่อให้ประชาชนได้แก้ไขปัญหา วางแผนตัดสินใจ ดำเนินการและประเมินผลต่าง ๆ ด้วยตัวของประชาชนเอง ทำให้ประชาชนมีการยอมรับโครงการ

ผูกพันกับโครงการ ตลอดจนมีสมรรถภาพการบริหารโครงการเพิ่มขึ้นและเป็นเครื่องชี้วัดว่าการตัดสินใจ ในโครงการพัฒนาชนบทมาจากความต้องการของประชาชนด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลาทำให้ทราบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมต่ำสุด คือด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา รองลงมาคือด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และด้านการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่วนด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีส่วนร่วมมากที่สุดและอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงเห็นว่าด้านที่มีส่วนร่วมน้อยควรได้รับการปรับปรุงก่อนด้านอื่น ๆ ผู้ศึกษาวิจัยได้สรุปและเห็นควรเสนอแนะปรับปรุงดังนี้

- 1) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ควรปรับปรุงการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนจริง ๆ และให้คนในชุมชนทำกิจกรรมร่วมกันและได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง โดยส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองเพิ่มขึ้น
- 2) ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา ควรปรับปรุงให้มีผู้รับความคิดเห็นและนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ในการจัดทำโครงการควรมีการทำประชาพิจารณ์ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมพูด คิด ทำในการพัฒนา และเสนอปัญหาสิ่งที่เป็นปัญหาของชุมชนจริง ๆ
- 3) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ควรปรับปรุงในการให้โอกาสประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบการทำงานของนักรการเมือง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และควรมีการประเมินผลและรายงานผลการดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบตามความเป็นจริง เพื่อความโปร่งใส
- 4) ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนมีส่วนร่วมมากเพราะคิดว่าเป็นหน้าที่ ดังนั้นหน่วยงานของรัฐควรส่งเสริมในการสร้างจิตสำนึกและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักในความสำคัญของการเลือกตั้งว่ามีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นหรือประเทศชาติอย่างไร เพราะเมื่อไหร่ที่ประชาชนไม่สนใจทำหน้าที่ เป็อหน่วยการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนก็จะลดลง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

- 1) ศึกษาความต้องการของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำงานของนักรการเมืองท้องถิ่น
- 3) ศึกษาคุณลักษณะของนักรการเมืองที่ประชาชนพึงประสงค์

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

โกวิทย์ พวงงาม. **อบต. ในกระบวนทัศน์ใหม่**. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2546.

จิระโชค วีระลัย และคณะ. **รัฐศาสตร์ทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.

จักร์ พันธุ์เพชร. ผศ.ดร. **รัฐศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : มายด์พับลิชชิง, 2550.

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. **การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี.อินเตอร์ พรินท์, 2550.

ธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์. **กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ประชาคม ประชาสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 8. ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, 2544.

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. **สังคมปะและสาร์ตตะของค้ายเยาวชน**. กรุงเทพมหานคร : เลียงเชียงจงเจริญ, 2527.

ปกรณ ปรียากร. **ทฤษฎีและกลยุทธ์เกี่ยวกับการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2530.

พิเชษฐ หาสิทธิพานิชกุลและวุฒิกร วงศ์พิศาล. **สังคมศึกษาฉบับรวม ม.4-5-6**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2541.

ไพรัตน์ เตชะรินทร์. **เศรษฐกิจชนบทไทย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ดี แอนด์ เอส, 2527.

มลิวลัย สมศักดิ์. **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัย**. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2543.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. **การพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อนุเคราะห์ไทย, 2536.

วนิดา จิระกุล. **การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคเลปโตสไปโรซิสของชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, 2545.

สิทธิพันธ์ พุทธหน. **ทฤษฎีพัฒนาการเมือง**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.

- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **การพัฒนาชุมชนแบบจัดการ**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- สงศรี ชมภูวงศ์. **การวิจัย**. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2547.
- สุพล ด้อยตั้งใจ. **กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพ.ศ. 2541สมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2541 คณะกรรมการ คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2541**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศูนย์วิทยาศาสตร์, 2541.
- อภิชัย พันธเสน. **แนวคิดทฤษฎีและภาพรวมของการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2539.
- อรรถัย กักผล และโสภารัตน์ สารวงศ์. **สตรีกับการพัฒนาการเมือง**. กรุงเทพมหานคร : สำนักคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2539.
- อาภรณ์พันธ์ จันท์สว่าง. **การพัฒนาบุคคล กลุ่มและชุมชน**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

2. วารสาร

กองพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชน. "บทบาท กพสจ. กับการส่งเสริมการเมืองท้องถิ่น". **พัฒนาชุมชน**. ปีที่ 8 (สิงหาคม 2543) : 14.

3. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์และงานวิจัย

กิตติมี บุญชูวิทย์ และคณะ. "การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตจังหวัดขอนแก่น". **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546.

กิตติศักดิ์ รัตนโนชา. "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา". **ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.

กรรณิกา ชมดี. "การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสารภี ต.ท่าช้าง อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี". **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหา บัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.

จักรพงษ์ ทองเพชร. "การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาจังหวัดที่ใช้งบประมาณตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสตูล". **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2538.

- จำนง ไพโรจน์. "การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการสันตินิมิตในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช". **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2533.
- ฉัตรชัย นวลเพ็ญ. "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมือง ร้อยเอ็ด". **สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2549.
- ไชย พรหมศรี. "ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่อเนื่องของสมาชิกศูนย์เยาวชน ตำบล อำเภอมาบตาพุด จังหวัดปัตตานี". **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2533.
- ทิพวรรณ สุขสุพันธ์. "ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกองทุนยาและเวชภัณฑ์ประจำหมู่บ้าน จังหวัดนราธิวาส". **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2535.
- เทพกาญจน์ เกียรติศิริ. "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม". **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.
- แนว ไชยดิษฐ์. "การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนของประชาชนในชนบท : ศึกษากรณี ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา". **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์, 2534.
- ประชา แสงกลาง. "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลนาดินดำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย". **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.
- ปรัชญา ศรีภา. "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาหมู่บ้าน". **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541.
- ปิยะฉัตร พึ่งเกียรติศิริ. "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้านใน จังหวัดปัตตานี". **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2547.

- พรทิพย์ พรหมอินทร์. "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาไทยมุสลิมในมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในราธิวาส". **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2548.
- ไพบุลย์ ชาวสวนศรีเจริญ. "การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาป่าไม้ชุมชนของสมาชิกกลุ่มสตรีตำบลน้ำขาว อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา". **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตศึกษา : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2542.
- ภาวิณี โพธิ์มัน. "รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีตำบลขุนคอง อำเภอหาดง จังหวัดเชียงใหม่". **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
- รุ่งโรจน์ สิริไปราณานนท์. "ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการ กรณีศึกษาบริษัทสงขลา เอ็กซ์เพรส จำกัด". **สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์, 2546.
- วิวัฒน์ ภูคะนองศรี. "การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดปัตตานี". **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2537.
- วรรณิ กมลวิทย์ศิริกุล. "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มสตรีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี". **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.
- ยศวดี นนทรี. "การศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่". **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.
- ศุภฤกษ์ โรจนธรรม. "ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านตามโครงการสาธารณสุขมูลฐาน : ศึกษาเฉพาะสาธารณสุขมูลฐานดีเด่นของจังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา และพัทลุง". **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.
- สุจินต์ ดาววีระกุล. "ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านชนะเลิศการประกวด หมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัด ของจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีพ.ศ. 2527". **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2527, หน้า 18.

สวัสดิ์ เพชรขาว. "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช". **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.

สามารถ ก้อนจันทร์. "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลขามใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี". **ภาคนิพนธ์พัฒนาสังคมมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2541.

สุรินทร์ มณีโชติ. "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา". **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. นางสาวศิริพร ศรีสุขใส

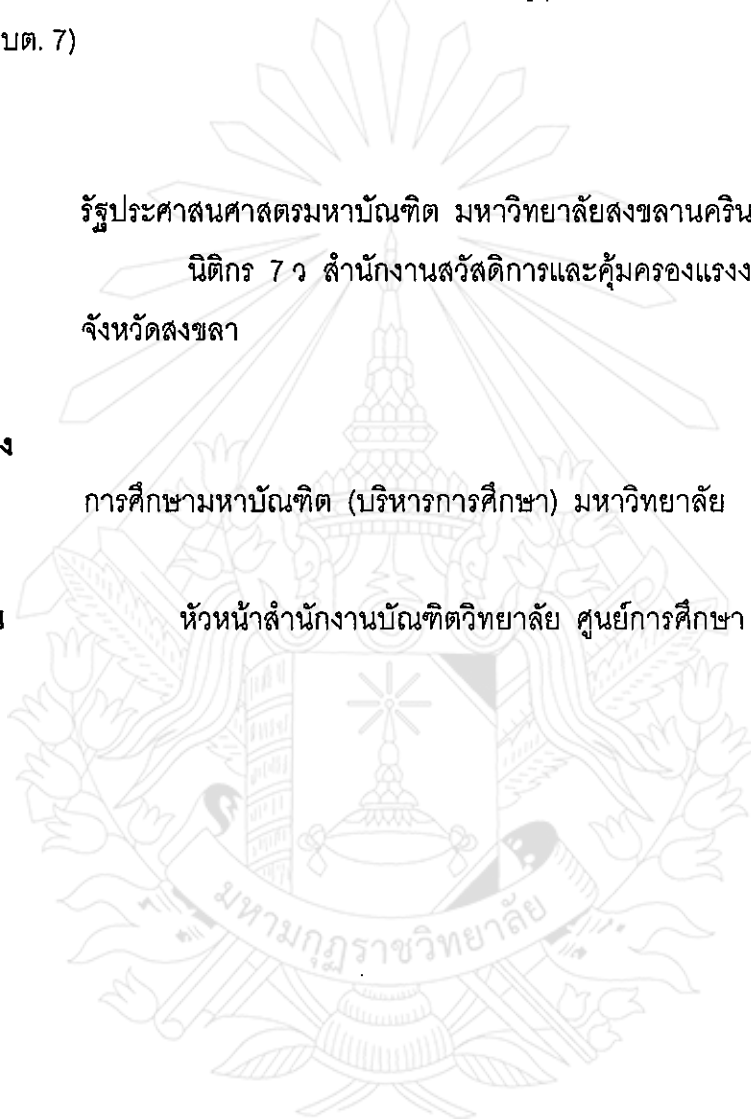
การศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่งปัจจุบัน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคูขุด (นักบริหารงาน
อบต. 7)

2. นายชิน โตะทรัพย์

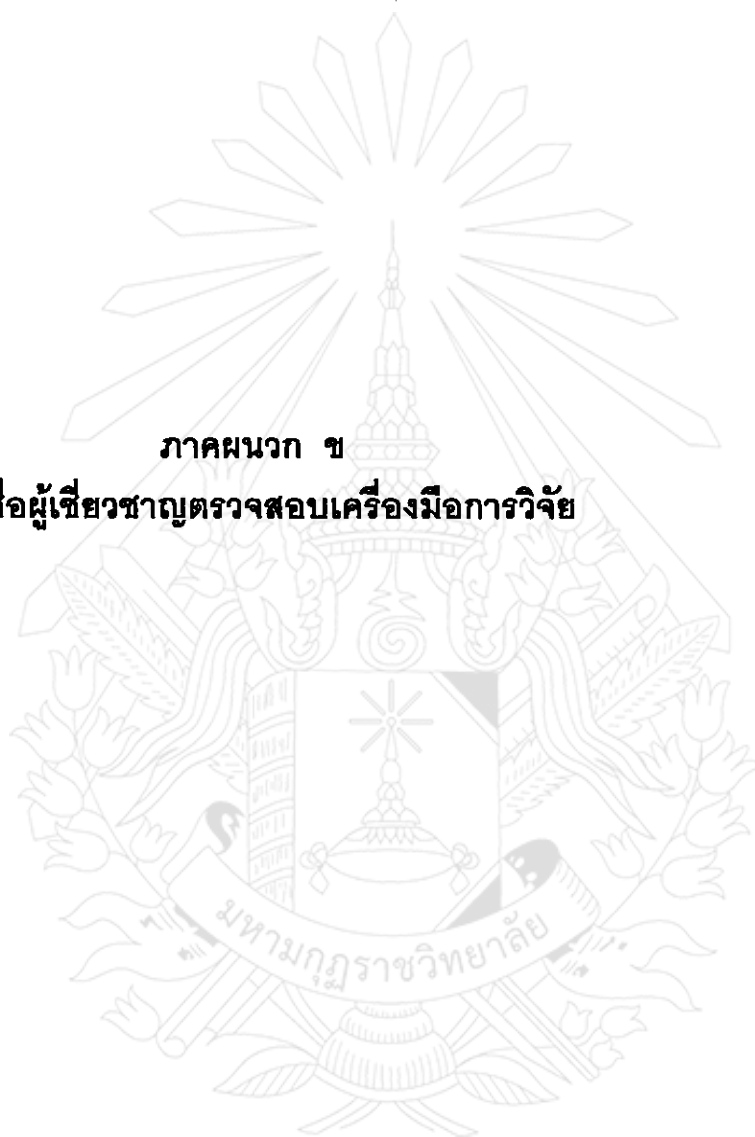
การศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตำแหน่งปัจจุบัน นิติกร 7 ว สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
จังหวัดสงขลา

3. นายบุญสง ทองเจียง

การศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัย
ทักษิณ หัวหน้าสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย ศูนย์การศึกษา
สงขลา

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ที่ ศธ. ๖๐๑๔ (๒.๕.๒)/ว ๐๑๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา
 วัดมัทธนิมวาสรวรวิหาร ถ.ไทรบุรี ต.บ่อทราย
 อ.เมืองสงขลา จ.สงขลา ๙๐๐๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นางสาวสิริพร ศรีสุขใส

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จำนวน ๑ ชุด

๒. โครงร่างสารนิพนธ์

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ ขุนทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา โดยมี ดร.ประยูร เทพนวล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.เดชชาติ ศรีทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งโครงร่างสารนิพนธ์ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่า นางสาวสิริพร ศรีสุขใส เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในทางด้านดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ตรวจสอบโครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาร่างขึ้น เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าวด้วย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูนิพิฐฐ์สมาจาร(ดร.))

หัวหน้าศูนย์การศึกษาสงขลา

ศูนย์การศึกษาสงขลา วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

โทร. ๐-๗๔๓๒-๔๕๔๓ โทรสาร ๐-๗๔๓๒-๔๕๔๔ ต่อ ๑๐๘

ที่ ศธ. ๖๐๑๔ (๒.๕.๒)/ว ๐๑๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา
 วัดมณีมาวาสวรวิหาร ถ.ไทรบุรี ต.บ่อยาง
 อ.เมืองสงขลา จ.สงขลา ๙๐๐๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นายชิน โต๊ะทรัพย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

๒. โครงร่างสารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ ขุนทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลลูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา โดยมี ดร.ประยูร เทพนวล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.เดชชาติ ศรีทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งโครงร่างสารนิพนธ์ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่า นายชิน โต๊ะทรัพย์ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในทางด้านรัฐศาสตร์เป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ตรวจสอบโครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์นักศึกษาดังกล่าวด้วย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูนิพัทธ์สมาจาร(คร.))

หัวหน้าศูนย์การศึกษาสงขลา

ศูนย์การศึกษาสงขลา วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

โทร. ๐-๗๔๓๒-๔๕๔๓ โทรสาร ๐-๗๔๓๒-๔๕๔๔ ต่อ ๑๐๘

ที่ ศธ. ๖๐๑๔ (๒.๕.๒)/ว ๐๑๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา
 วัดมณีมาวาสวรวิหาร ถ.ไทรบุรี ต.บ่อยาง
 อ.เมืองสงขลา จ.สงขลา ๙๐๐๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นายบุญส่ง ทองเอียง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จำนวน ๑ ชุด

๒. โครงร่างสารนิพนธ์

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ ขุนทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา โดยมี ดร.ประยูร เทพนวล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.เดชชาติ ศรีทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งโครงร่างสารนิพนธ์ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่า นายบุญส่ง ทองเอียง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในทางด้านภาษาเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ตรวจสอบโครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์นักศึกษาดังกล่าวด้วย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูนิพิฐฐ์สมาจาร(คร.))

หัวหน้าศูนย์การศึกษาสงขลา

ศูนย์การศึกษาสงขลา วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

โทร. ๐-๗๔๓๒-๔๕๔๓ โทรสาร ๐-๗๔๓๒-๔๕๔๔ ต่อ ๑๐๘

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ. ๖๐๑๔ (๒.๕.๒)/๐๓๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา
 วัดมัทธิมาวาสวรวิหาร ถ.โทรบุรี ต.บ่อยาง
 อ.เมืองสงขลา จ.สงขลา ๙๐๐๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อจัดทำสารนิพนธ์

เจริญพร นายกองต์การบริหารส่วนตำบลคูขุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

จำนวน ๓๖๔ ชุด

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ ขุนทอง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำสารนิพนธ์ เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา โดยมี ดร. ประยูร เทพนวล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.เดชชาติ ตริทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งโครงร่างสารนิพนธ์ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว ทางมหาวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลในการทำสารนิพนธ์

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์นักศึกษาดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

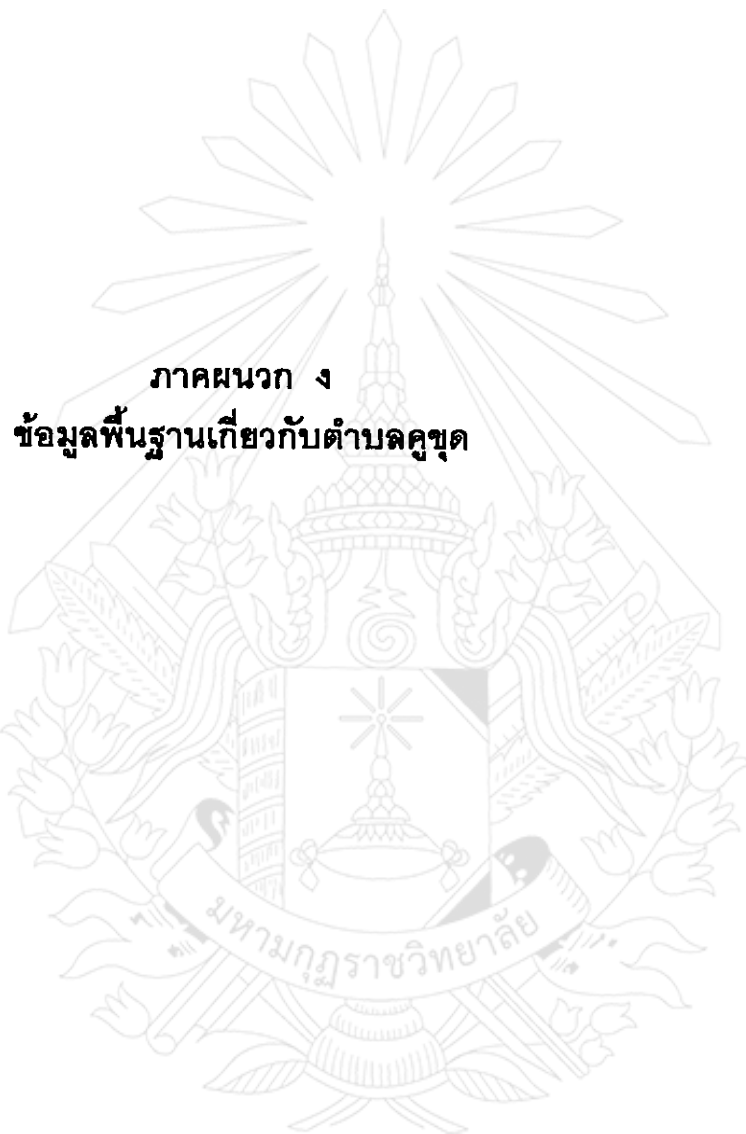
(พระครูนิพัทธ์สมาจาร(ดร.))

หัวหน้าศูนย์การศึกษาสงขลา

ศูนย์การศึกษาสงขลา วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

โทร. ๐-๗๔๓๒-๔๕๔๓ โทรสาร ๐-๗๔๓๒-๔๕๔๔ ต่อ ๑๐๘

ภาคผนวก ง
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตำบลคูขุด

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตำบลคูซูด

ประวัติความเป็นมาของตำบลคูซูด

จากการบอกเล่าสืบต่อกันมาจากผู้เฒ่าผู้แก่ และจากบันทึกของนายเพียร นะมาตร์ ในสมัยก่อนที่จะย้ายตำบลมาตั้ง ณ บ้านคูซูด ในอดีตตำบลตั้งอยู่ ณ บ้านดอนมดคัน ดอนมดคันยกฐานะเป็นตำบลดอนมดคัน ทางอำเภอได้แต่งตั้ง นายแคล้ว (ขุนชำนาญพิธ) สิทธิเสนาเป็นกำนันคนแรกกำนันคนต่อมาคือ นายพ่าย พานิชกรณ

สมัยก่อน บ้านคูซูดเดิมอยู่ที่หนองหลุก มีชาวบ้านตั้งครอบครัว ประมาณ 100 ครอบครัว มีทางน้ำไหลจากหนองหลุก ไปทางทิศใต้ของวัด ไหลลงสู่ทะเลสาบ ชาวบ้านเรียกว่า คูซูด ต่อมาเพี้ยนเป็นคูซูด จนถึงปัจจุบัน

ในปี 2437 มีการย้ายที่ตั้งตำบล จากตำบลดอนมดคัน เปลี่ยนเป็นตำบลคูซูด บ้านคูซูดได้ยกฐานะเป็นตำบล มีขุนภักดี ดำรงฤทธิ์ ซึ่งเป็นคนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นกำนันคนแรก เมื่อขุนภักดีดำรงฤทธิ์ ถึงแก่กรรมลง ลูกชายคือหมื่น อนุภิกจาการี ได้รับการแต่งตั้งสืบมาเมื่อหมื่นภิกจาการี ถึงแก่กรรม นายนิยม สุระคำแหง นายพลอย ชูสวัสดิ์ ซึ่งเป็นคนไทยที่นับถือศาสนาพุทธ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นกำนัน กำนันคนต่อมาคือ นายวิจิต (ฮ้อง) สุวรรณวัศมี ต่อด้วยนายสมพงษ์ หนูสง เมื่อกำนันสมพงษ์ หนูสง ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คูซูด นายธีระชัย พานิช ได้รับเลือกตั้งเป็นกำนันตำบลคูซูดในปัจจุบัน

สภาพทั่วไป

ตำบลคูซูดเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอสทิงพระ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของ อำเภอสทิงพระ ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลสาบสงขลาพื้นที่ตั้งตามแนวเหนือใต้ขนานไปกับริมทะเลสาบสงขลา อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอสทิงพระ ประมาณ 3 กิโลเมตร

เนื้อที่ อาณาเขต

ตำบลคูซูด มีพื้นที่ประมาณ 12.52 ตารางกิโลเมตร หรือมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรี	
ทิศใต้	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหิน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลกระดังงา, จะหิ้งพระ, ปอดาน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับทะเลสาบสงขลา

สภาพภูมิประเทศ

ตำบลคูซูด มีสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบลุ่มลาดเอียง 0.1 – 0.4 % ลงสู่ทะเลสาบสงขลา สภาพพื้นที่แยกเป็น 2 ส่วนอย่างชัดเจน คือ ด้านตะวันออก และด้านตะวันตกของถนนสายเลียบบึงทะเลสาบสงขลา ดินมีลักษณะเป็นดินเหนียวและดินร่วนปนทราย

อุณหภูมิ

อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดตลอดปี 31.4 องศาเซลเซียส ระหว่างช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน และอุณหภูมิต่ำสุดตลอดปี 23.9 องศาเซลเซียส ระหว่างช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนมกราคม

ความชื้นสัมพัทธ์

สูงสุดในเดือนพฤศจิกายน จำนวน 84 % และต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม จำนวน 76.0 % และมีความชื้นสัมพัทธ์โดยเฉลี่ย ตลอดปี 79.0%

ปริมาณน้ำฝน

จากสถิติ ปริมาณน้ำฝนในรอบ 5 ปี ช่วงเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุด คือ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนธันวาคม และช่วงที่มีฝนตกน้อยที่สุดคือเดือนเมษายนและเดือนกรกฎาคม

จำนวนประชากร

หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร		รวม
		ชาย	หญิง	
1	106	298	317	615
2	90	221	257	478
3	65	189	219	408
4	220	751	747	1,498
5	126	342	389	731
6	67	247	227	474
7	101	255	270	525
8	115	280	278	558
9	22	85	79	164
รวม	912	2,668	2,783	5,451

ที่มา : ทะเบียนราษฎร ที่ว่าการอำเภอสตงิ่งพระ

ข้อมูล ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2551

ด้านการเมืองการปกครอง

เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลคูซูด แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน โดยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคูซูดทั้งหมด ตามชื่อหมู่บ้านดังต่อไปนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน	ขนาดพื้นที่/ไร่
1	บ้านบางด้วน	นายอมร แป๊ะไล่	626
2	บ้านศรีไชย	นายปรีชา คำเจริญ	723
3	บ้านโดนดรอบ	นายนพรัตน์ รัตนสำเนียง	557
4	บ้านคูซูด	นายร่อเจด เต๊ะกะหริ่ม	564
5	บ้านพังจาก	นายสิทธิโชค แก้วศรี	1,012
6	บ้านแหลมวัง	นายชัยยุทธ์ มากสอน	904
7	บ้านดอนคันเหนือ	นายอภิสิทธิ์ พานิชกรณ	2,574
8	บ้านดอนคันใต้	นายธีระชัย พานิช	1,152
9	บ้านคองหงส์	นายบุญฤทธิ์ สุวรรณะ	286

ด้านการเมือง

การเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลคูซูด จัดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูซูดโดยตรง 1 คน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่ละ 2 คน เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548 ซึ่งมีสถิติเกี่ยวกับการเลือกตั้งดังนี้

ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูซูด

จำนวนผู้สมัคร		รวม
ชาย	หญิง	
2	-	2

ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคูซูด

เขตเลือกตั้ง ที่	จำนวนผู้สมัคร		รวม
	ชาย	หญิง	
1	3	1	4
2	3	-	3
3	2	1	3
4	5	-	5
5	3	1	4
6	4	-	4
7	4	-	4
8	3	-	3
9	3	-	3
รวม	30	3	33

ตารางแสดงการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งนายก อบต. คูขุด เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	การใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง						หมายเหตุ
	ผู้มาใช้สิทธิ		บัตรเสีย		บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
4,190	3,433	81.93	175	4.18	8	0.19	

ตารางแสดงการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิก อบต. คูขุด เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548

เขต เลือกตั้ง ที่	สถานที่เลือกตั้ง	จำนวน ผู้มีสิทธิ เลือกตั้ง	การใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง					
			ผู้มีสิทธิ		บัตรเสีย		บัตรไม่ประสงค์ ลงคะแนน	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	ศาลาเอนกประสงค์	457	374	81.84	11	2.41	2	0.44
2	โรงเรียนวัดศรีไชย	386	330	85.49	10	2.59	1	0.26
3	สำนักสงฆ์บ้านโตนดรอบ	283	244	86.22	4	1.41	-	0
4	โรงจอดรถเขตห้ามล่าฯ 1-2	1,073	875	81.55	21	1.96	-	0
5	โรงเรียนวัดคูขุด	618	488	78.08	18	2.91	1	0.16
6	โรงเรียนวัดแหลมวัง	360	282	78.33	8	2.22	-	0
7	ศาลาประชาคม	446	369	82.74	19	4.26	-	0
8	ศาลาสุธรรมา	452	367	81.19	2	0.44	1	0.22
9	ศาลากลางบ้าน	115	104	90.43	1	0.87	-	0
รวม		4,190	3,433	81.93	73	2.13	5	0.15

ทะเบียนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูขุด ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548

ลำดับ ที่	ชื่อตัว - สกุล	อายุ	วุฒิ การศึกษา	อาชีพ	วันที่ ได้รับการ เลือกตั้ง	จำนวน
1	นายสมพงษ์ หนูสง	51	ปกศ.3	ค้าขาย	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552

ทะเบียนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคูขุด
เขตเลือกตั้ง ที่ 1 - 9 อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ลำดับที่	ชื่อตัว - สกุล	อายุ	วุฒิการศึกษา	อาชีพ	วันที่ได้รับการเลือกตั้ง	จำหน่าย
1	นายวินัย ขาวนวล	49	ม.ศ.3	ทำนา-ทำสวน	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
2	นายอาวุธ คำชู	32	ม.6	รับจ้าง	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
1	นายสมศักดิ์ สุขสว่าง	32	ม.6	รับจ้าง	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
2	นายมนูญ ศรีอ่อน	67	ป.4	ค้าขาย	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
1	นายสุทัศน์ สุวรรณศิริ	50	ป.4	ทำนา	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
2	นางจิราพร เกื้อมา	38	ป.6	ค้าขาย	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
1	นายสาโรจน์ ไตะกะหริ่ม	27	ป.ตรี	ค้าขาย	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
2	นายเสริม กิมเลี้ยง	61	ป.4	ประมง	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
1	นายพลอย แก้วชนะ	65	ป.4	รับจ้าง	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
2	นายอรุณ ไบมา	43	ม.ศ.3	รับจ้าง	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
1	นายเฉลิมชล หม่องห้อง	27	ปวส.	รับจ้าง	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
2	นายจรัส นกแก้ว	51	ป.4	รับจ้าง	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
1	นายสงบ รุ่งเรือง	64	ป.6	ทำนา-ทำสวน	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
2	นายสุรพล พานิชกรณ์	43	ม.ศ.3	ทำนา	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
1	นายไพบุลย์ สุวรรณศิริ	41	ป.5	ทำนา	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
2	นายอนุสรณ์ กิมาคม	48	ม.6	รับจ้าง	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
1	นายเจริญเกียรติ ปาโต	31	ม.6	ประมง	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552
2	นายสมพงษ์ ณ พิชัย	35	ม.6	ทำนา	31 ก.ค. 2548	30 ก.ค. 2552

ตารางสรุปการประกอบอาชีพของประชากรในตำบลคูขุด

อาชีพ	จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพ									
	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 8	หมู่ที่ 9	รวม (คน)
เกษตรกรรม (ทำนา,ทำสวน, ทำไร่)	345	274	262	702	391	216	295	304	106	2,895
ประมง	13	10	20	138	17	13	25	35	-	271
ค้าขาย	21	17	10	180	41	10	21	15	5	320
รับราชการ	7	8	9	60	28	5	10	11	2	140
รับจ้าง	53	38	34	162	84	32	66	80	27	576
อื่น ๆ	143	110	75	276	170	53	65	55	37	984

ตารางสรุปรายได้ประชากรในตำบลคูขุด

หมู่ที่	รายได้เฉลี่ย/คน/ปี (บาท)
1	27,752
2	28,273
3	22,882
4	24,934
5	28,658
6	26,391
7	27,249
8	25,325
9	26,737

ตารางการใช้ประโยชน์ที่ดินของตำบลคูซูด

หมู่ที่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำ การเกษตร (ไร่)	พื้นที่ประมง (ไร่)	ที่อยู่อาศัย (ไร่)
1	626	578	10	44
2	723	643	6	35
3	557	478	5	36
4	564	505	10	14
5	1,012	936	10	22
6	904	721	8	30
7	2,574	2,200	15	52
8	1,152	986	10	30
9	286	266	5	18
รวม	8,398	7,313	89	281

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสังขละบุรี

ตารางแสดงการเลี้ยงสัตว์

สัตว์เลี้ยง	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 8	หมู่ที่ 9	รวม (จำนวนตัว)
วัว	200	286	210	60	220	211	200	340	70	1,797
สุกร	150	235	25	15	180	70	60	40	6	781
เป็ด	2,000	400	-	3,150	700	-	-	400	17	6,667
ไก่	300	340	50	500	300	120	170	500	250	2,530
กระบือ	-	4	-	-	-	-	-	-	-	4
แพะ	-	-	-	50	-	-	-	-	-	50

ที่มา : สมาชิก อบต. ทุกหมู่บ้าน

ตารางแสดงประเภทของสถานประกอบการในตำบลคูขุด

ประเภทสถานประกอบการ	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 8	หมู่ที่ 9	รวม (จำนวนแห่ง)
ร้านค้าเบ็ดเตล็ด	4	3	3	11	4	4	5	9	2	45
ปั้มน้ำมันลอย	1	-	-	-	-	1	3	-	-	5
ร้านตัดผมชาย	2	1	-	1	3	-	1	2	-	10
ร้านตัดผมหญิง	-	1	-	-	1	-	1	2	-	5
ร้านซ่อมรถ	-	2	-	3	1	1	-	1	-	8
โรงสีข้าว	-	2	-	1	2	1	2	1	-	9
ร้านอาหาร	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
ร้านกาแฟ	-	1	-	5	1	-	-	-	-	7

ที่มา : สมาชิก อบต. ทุกหมู่บ้าน

**สภาพทางสังคม
การศึกษา**

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนแต่ละโรงเรียนในตำบลคูขุด

หมู่ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	
		ก่อนประถม	ป.1 – ป.6
2	โรงเรียนวัดศรีไชย	12	58
4	โรงเรียนวัดคูขุด	54	181
6	โรงเรียนวัดแหลมวัง	21	69
7	โรงเรียนวัดธรรมประดิษฐ์	25	88
รวม		112	396

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

ตารางแสดงศาสนสถานในตำบลคูขุด

หมู่ที่	ศาสนสถาน/สถาบัน
2	วัดศรีไชย
3	สำนักสงฆ์บ้านโตนดรอบ
4	วัดคูขุด มัสยิด
6	วัดแหลมวัง
7	วัดดอนคันตก วัดดอนคันออก

สถานบริการสาธารณสุข

- สถานีอนามัยประจำตำบล หมู่ที่ 6 จำนวน 1 แห่ง

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- สถานีตำรวจชุมชน หมู่ที่ 4 จำนวน 1 แห่ง

การบริการขั้นพื้นฐาน

การคมนาคม มีรถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง (ไม่มีรถโดยสารประจำทาง)

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามและคำ IOC

แบบสอบถาม

เรื่อง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูขุด
อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาศกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรต่อไป

แบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การตอบแบบสอบถาม

กรุณาอ่านและทำความเข้าใจก่อนตอบแบบสอบถาม โดยให้ตอบตามความเป็นจริงตามความรู้สึกนึกคิดของท่านมากที่สุด และกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้ ที่ท่านได้อนุเคราะห์ให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม

นายเกียรติศักดิ์ ขุนทอง

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาศกราช

ศูนย์การศึกษาสงขลา

แบบสอบถามที่.....

แบบสอบถาม

เรื่อง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูขุด
อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงบนช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 25 ปี 25 - 34 ปี
 35 - 44 ปี 45 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
 ปวส./อนุปริญญา ปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

- เกษตรกรรม
 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
 รับจ้าง / ลูกจ้าง
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง					
1. ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมือง ทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.)	-----	-----	-----	-----	-----
2. ก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมือง ท่านได้ตรวจสอบรายชื่อของท่านว่ามีสิทธิ เลือกตั้งอย่างถูกต้อง	-----	-----	-----	-----	-----
3. ท่านรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.)	-----	-----	-----	-----	-----
4. ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.)	-----	-----	-----	-----	-----
5. ท่านพูดชักชวนให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นไป ลงคะแนนเลือกตั้งให้บุคคลที่ท่านคิดว่า เหมาะสม	-----	-----	-----	-----	-----
ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการ พัฒนา					
1. ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อรับรู้สภาพปัญหา ต่าง ๆ ของชุมชน	-----	-----	-----	-----	-----
2. ท่านเสนอปัญหา และแนวทางการพัฒนา ในชุมชนของท่านต่อที่ประชุมของชุมชน	-----	-----	-----	-----	-----
3. ท่านร่วมกำหนดแผนงานโครงการ หรือ กิจกรรม เช่น การพัฒนาด้านต่างๆที่ควร จัดทำในเขตตำบล	-----	-----	-----	-----	-----

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4. ท่านเป็นผู้ประสานงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ ของประชาชนเพื่อเสนอต่อนักการเมือง	-----	-----	-----	-----	-----
5. ท่านร้องเรียนปัญหาต่างๆในเรื่องส่วนตัวและส่วนรวมที่ได้รับความเดือดร้อนจากการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือนักการเมืองในระดับต่าง ๆ	-----	-----	-----	-----	-----
6. ท่านรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องขอโครงการหรืองบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดโครงการต่างๆ	-----	-----	-----	-----	-----
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม					
1. ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง	-----	-----	-----	-----	-----
2. ท่านเข้าร่วมทำงานหรือปรึกษาหารือกับนักการเมืองในระดับต่าง ๆ	-----	-----	-----	-----	-----
3. ท่านเคยร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มการเมือง	-----	-----	-----	-----	-----
4. ท่านให้ความร่วมมือต่อการบริหารงานด้านต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	-----	-----	-----	-----	-----
5. ท่านเคยช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มการเมืองที่ท่านศรัทธาหาเสียง	-----	-----	-----	-----	-----
6. ท่านเข้าร่วมโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพที่ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้	-----	-----	-----	-----	-----

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการปฏิบัติงาน 1. ท่านติดตามข่าวสารการทำงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	-----	-----	-----	-----	-----
2. ท่านเคยสนทนาแลกเปลี่ยนวิพากษ์ วิจารณ์ กับเพื่อนฝูงเกี่ยวกับการทำงาน ของนักการเมือง	-----	-----	-----	-----	-----
3. ท่านติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ที่เข้า ไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของท่าน	-----	-----	-----	-----	-----
4. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการ ดำเนินงานโครงการต่างๆขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	-----	-----	-----	-----	-----
5. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการ ทำงานของนักการเมืองท้องถิ่น	-----	-----	-----	-----	-----

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ....
2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา ....
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ....
4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ....

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูซูด
อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูซูด อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรต่อไป

แบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การตอบแบบสอบถาม

กรุณาอ่านและทำความเข้าใจก่อนตอบแบบสอบถาม โดยให้ตอบตามความเป็นจริงตามความรู้สึกนึกคิดของท่านมากที่สุด และกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้ ที่ท่านได้อนุเคราะห์ให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม

นายเกียรติศักดิ์ ชุนทอง

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช
ศูนย์การศึกษาสงขลา

แบบสอบถามที่.....

แบบสอบถาม

เรื่อง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูชูด
อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงบนช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 25 ปี 25 - 34 ปี
 35 - 44 ปี 45 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
 ปวส./อนุปริญญา ปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

- เกษตรกรรม
 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
 รับจ้าง / ลูกจ้าง
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน					ผู้เชี่ยวชาญ		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ
						+1	0	-1
ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง								
1. ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ (สว./สส./สจ./สอบต.)						3		
2. ก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองท่านได้ตรวจสอบรายชื่อของท่านว่ามีสิทธิเลือกตั้งอย่างถูกต้อง						3		
3. ท่านรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.)						3		
4. ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.)						3		
5. ท่านพูดชักชวนให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นไปลงคะแนนเลือกตั้งให้บุคคลที่ท่านคิดว่าเหมาะสม						3		
ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา								
1. ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อรับรู้สภาพปัญหาต่างๆ ของชุมชน						3		
2. ท่านเสนอปัญหา และแนวทางการพัฒนาในชุมชนของท่านต่อที่ประชุมของชุมชน						3		

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน					ผู้เชี่ยวชาญ		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ
						+1	0	-1
3. ท่านร่วมกำหนดแผนงานโครงการ หรือ กิจกรรม เช่น การพัฒนาด้านต่างๆที่ควรจัดทำในเขตตำบล						3		
4. ท่านเป็นผู้ประสานงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนเพื่อเสนอต่อนักการเมือง						3		
5. ท่านร้องเรียนปัญหาต่างๆในเรื่องส่วนตัวและส่วนรวมที่ได้รับความเดือดร้อนจากการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือนักการเมืองในระดับต่าง ๆ						3		
6. ท่านรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องขอโครงการหรืองบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดโครงการต่างๆ						3		
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม						3		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง								
2. ท่านเข้าร่วมทำงานหรือปรึกษาหารือกับนักการเมืองในระดับต่าง ๆ						3		
3. ท่านเคยร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มการเมือง						3		
4. ท่านให้ความร่วมมือต่อการบริหารงานด้านต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น						3		
5. ท่านเคยช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มการเมืองที่ท่านศรัทธาหาเสียง						3		

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน					ผู้เชี่ยวชาญ		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ
6. ท่านเข้าร่วมโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพที่ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้						3		
ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการปฏิบัติงาน						3		
1. ท่านติดตามข่าวสารการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น								
2. ท่านเคยสนทนาแลกเปลี่ยนวิพากษ์วิจารณ์กับเพื่อนฝูงเกี่ยวกับการทำงานของนักการเมือง						3		
3. ท่านติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ที่เข้าไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของท่าน						3		
4. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น						3		
5. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานของนักการเมืองท้องถิ่น						3		

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ....
2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา ....
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ....
4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูซุด
อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการเมืองการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูซุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาองค์การต่อไป

แบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การตอบแบบสอบถาม

กรุณาอ่านและทำความเข้าใจก่อนตอบแบบสอบถาม โดยให้ตอบตามความเป็นจริงตามความรู้สึกนึกคิดของท่านมากที่สุด และกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้ ที่ท่านได้อนุเคราะห์ให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม

นายเกียรติศักดิ์ ชุนทอง

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

ศูนย์การศึกษาสงขลา

แบบสอบถามที่.....

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูบุด
อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงบนช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 25 ปี 25 - 34 ปี
 35 - 44 ปี 45 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
 ปวส./อนุปริญญา ปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

- เกษตรกรรม
 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
 รับจ้าง / ลูกจ้าง
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ			
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ค่า IOC
	+1	0	-1	
ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง				
1. ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.)	3			1
2. ก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองท่านได้ตรวจสอบรายชื่อของท่านว่ามีสิทธิเลือกตั้งอย่างถูกต้อง	3			1
3. ท่านรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.)	3			1
4. ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับ(สว./สส./สจ./สอบต.)	3			1
5. ท่านพูดชักชวนให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นไปลงคะแนนเลือกตั้งให้บุคคลที่ท่านคิดว่าเหมาะสม	3			1
ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	3			1
1. ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อรับรู้สภาพปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน				
2. ท่านเสนอปัญหา และแนวทางการพัฒนาในชุมชนของท่านต่อที่ประชุมของชุมชน	3			1
3. ท่านร่วมกำหนดแผนงานโครงการ หรือกิจกรรม เช่น การพัฒนาด้านต่างๆที่ควรจัดทำในเขตตำบล	3			1
4. ท่านเป็นผู้ประสานงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ ของประชา ชน เพื่อเสนอต่อนักการเมือง	3			1

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ			
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ค่า IOC
	+1	0	-1	
5. ท่านร้องเรียนปัญหาต่างๆในเรื่องส่วนตัวและส่วนรวมที่ได้รับความสะดวกหรืออันตรายจากการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือนักการเมืองในระดับต่าง ๆ	3			1
6. ท่านรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องขอโครงการหรืองบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดโครงการต่างๆ	3			1
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3			1
1. ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง				
2. ท่านเข้าร่วมทำงานหรือปรึกษาหารือกับนักการเมืองในระดับต่าง ๆ	3			1
3. ท่านเคยร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มการเมือง	3			1
4. ท่านให้ความร่วมมือต่อการบริหารงานด้านต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3			1
5. ท่านเคยช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มการเมืองที่ท่านศรัทธาหาเสียง	3			1
6. ท่านเข้าร่วมโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพที่ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้	3			1
ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	3			1
1. ท่านติดตามข่าวสารการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น				
2. ท่านเคยสนทนาแลกเปลี่ยนวิพากษ์วิจารณ์ กับเพื่อนฝูงเกี่ยวกับการทำงานของนักการเมือง	3			1

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ			
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ค่า IOC
	+1	0	-1	
	+1	0	-1	
3. ท่านติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ที่เข้าไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของท่าน	3			1
4. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3			1
5. ท่านเข้าร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานของนักการเมืองท้องถิ่น	3			1

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	1. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ....
2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา	2. ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา ....
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ....
4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ - สกุล** : นายเกียรติศักดิ์ ขุนทอง
- วัน เดือน ปีเกิด** : 4 กรกฎาคม 2523
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน** : 154 หมู่ 6 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
- ประวัติการศึกษา**
- พ.ศ. 2538 : มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมหาษิราชูร จังหวัดสงขลา
- พ.ศ. 2540 : ปวช. (สาขาช่างก่อสร้าง) วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่
- พ.ศ. 2542 : ปวส. (สาขาช่างโยธา) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตภาคใต้
- พ.ศ. 2549 : ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- ประสบการณ์ทำงาน**
- พ.ศ. 2549 – ปัจจุบัน : นายช่างโยธา องค์การบริหารส่วนตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ
จังหวัดสงขลา